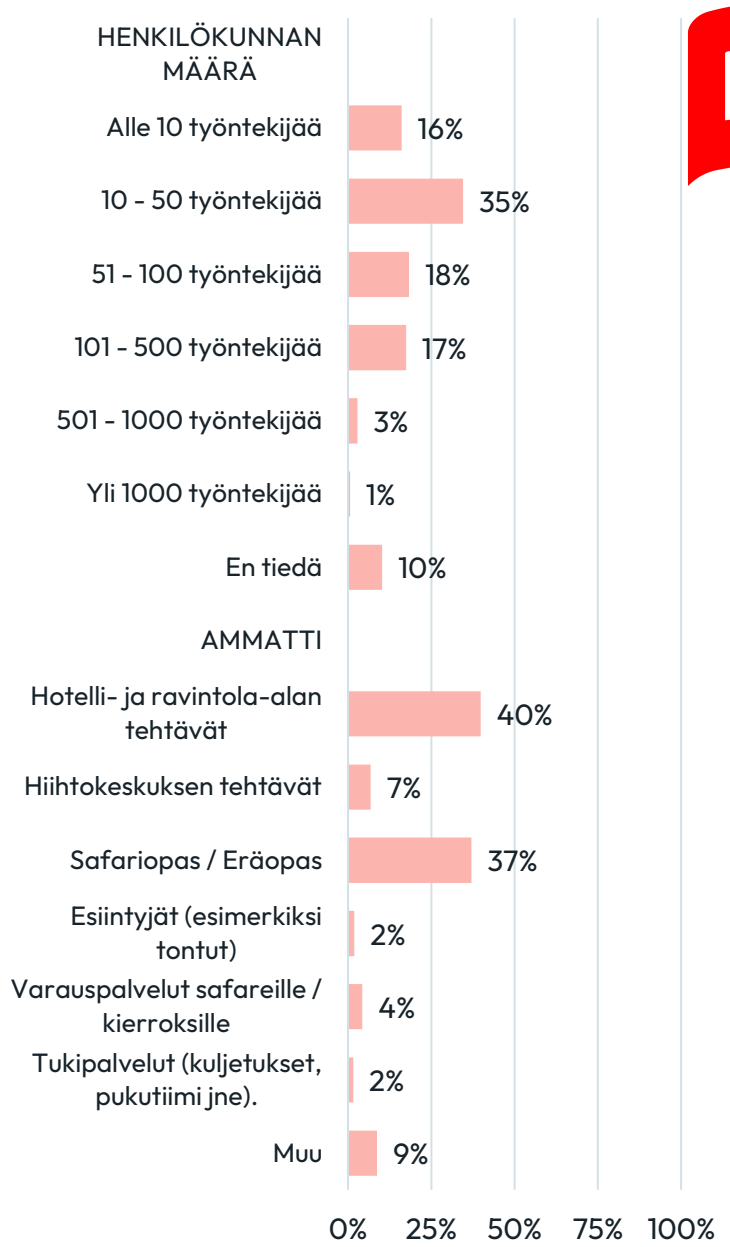
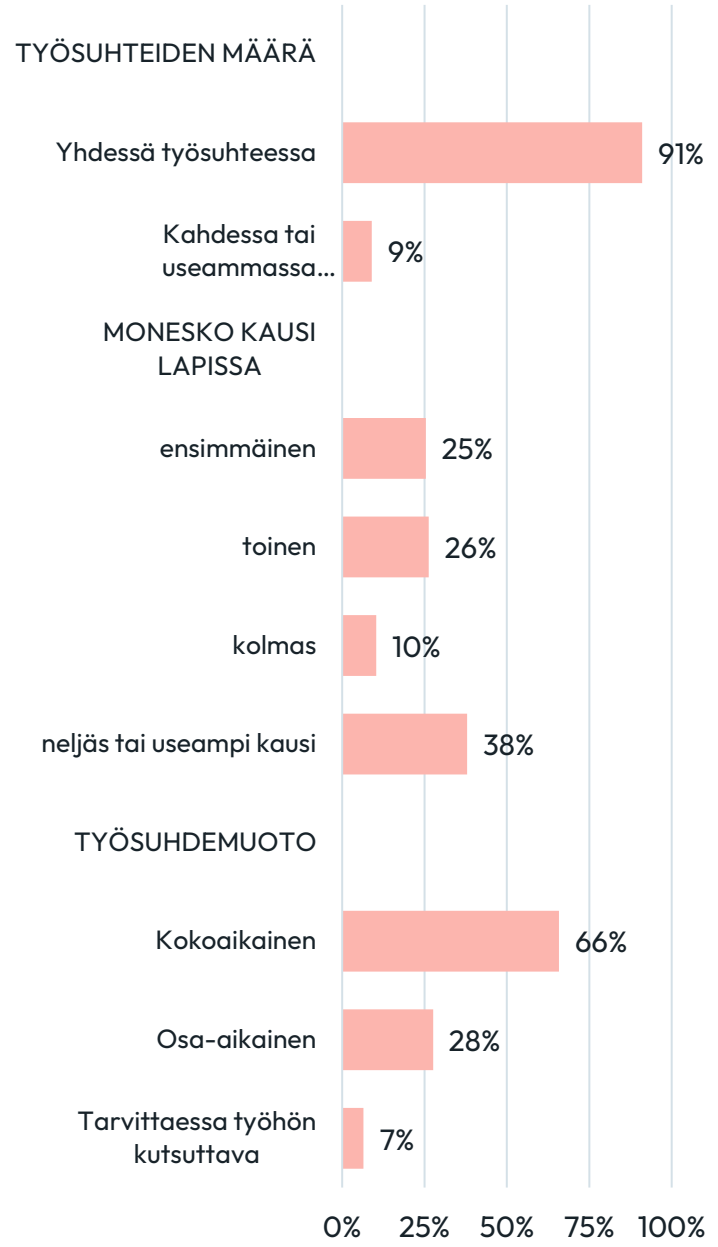
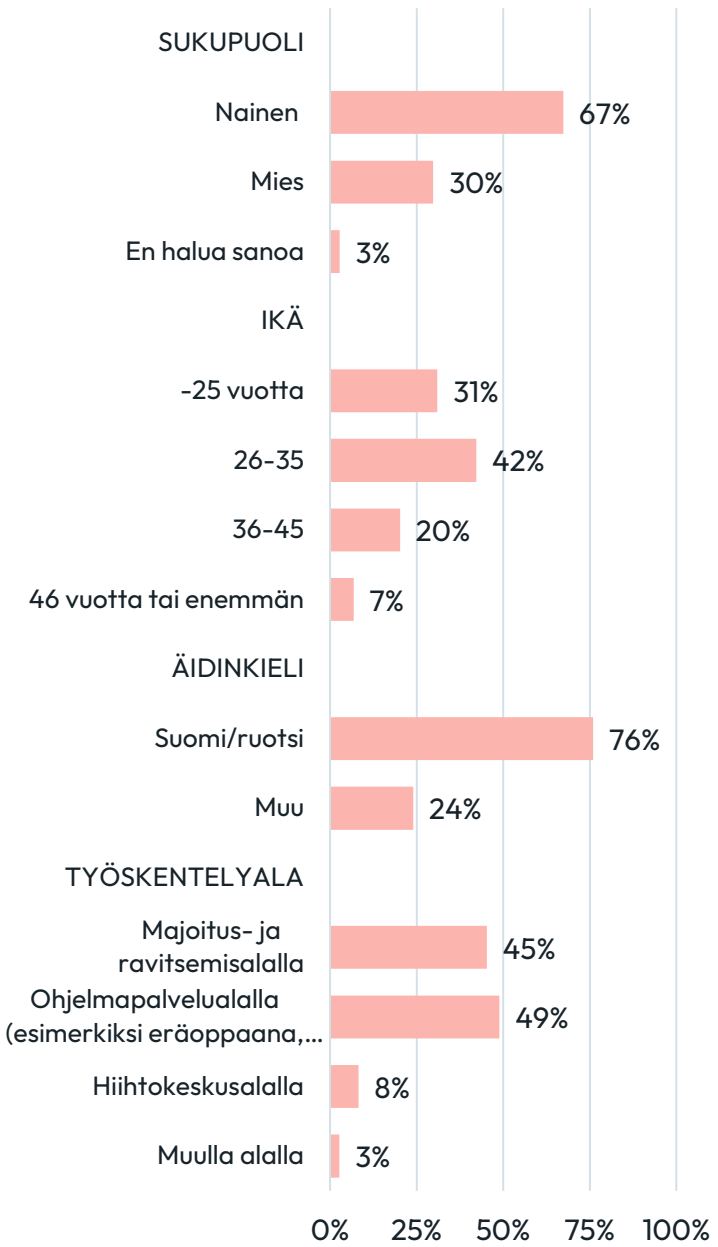

PAM

Kysely Lapin kausityöntekijöille

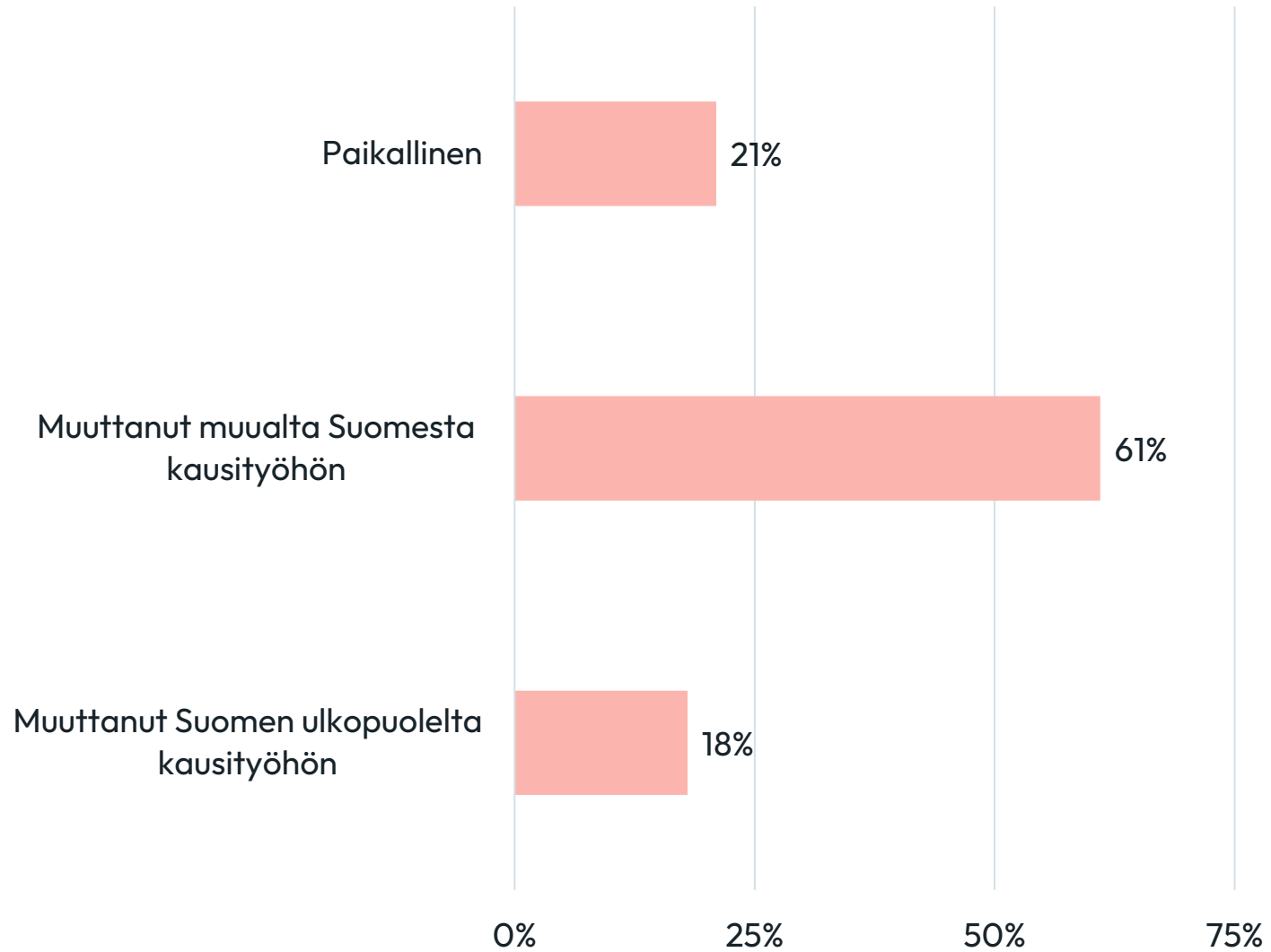
Taustatietoja vastaajista (N= 331)

Lappiin kausitöihin

Mistä tullut Lappiin kausityöhön?

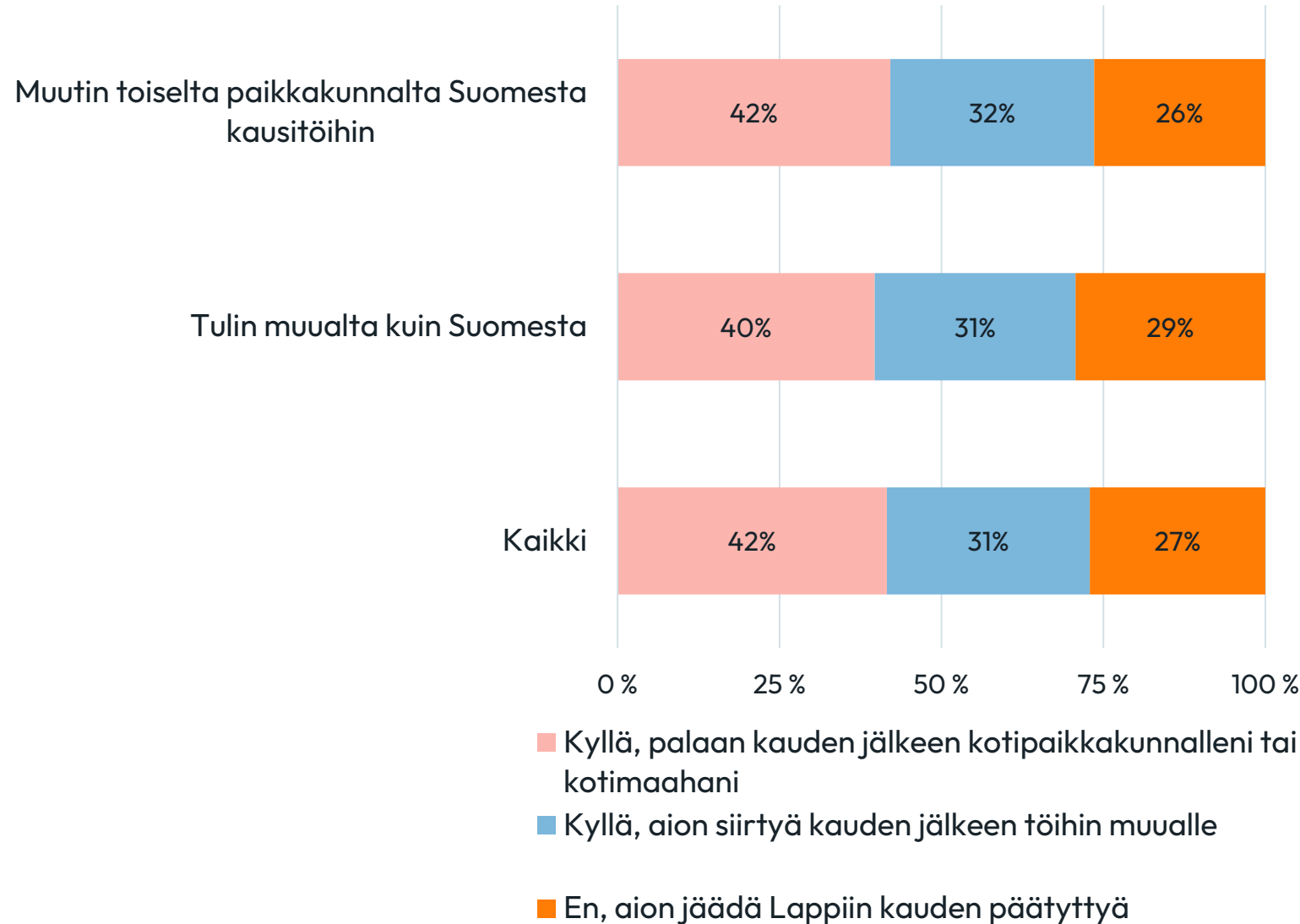

Mistä Suomen ulkopuolelta Lappiin töihin tulleet vastaajat olivat?

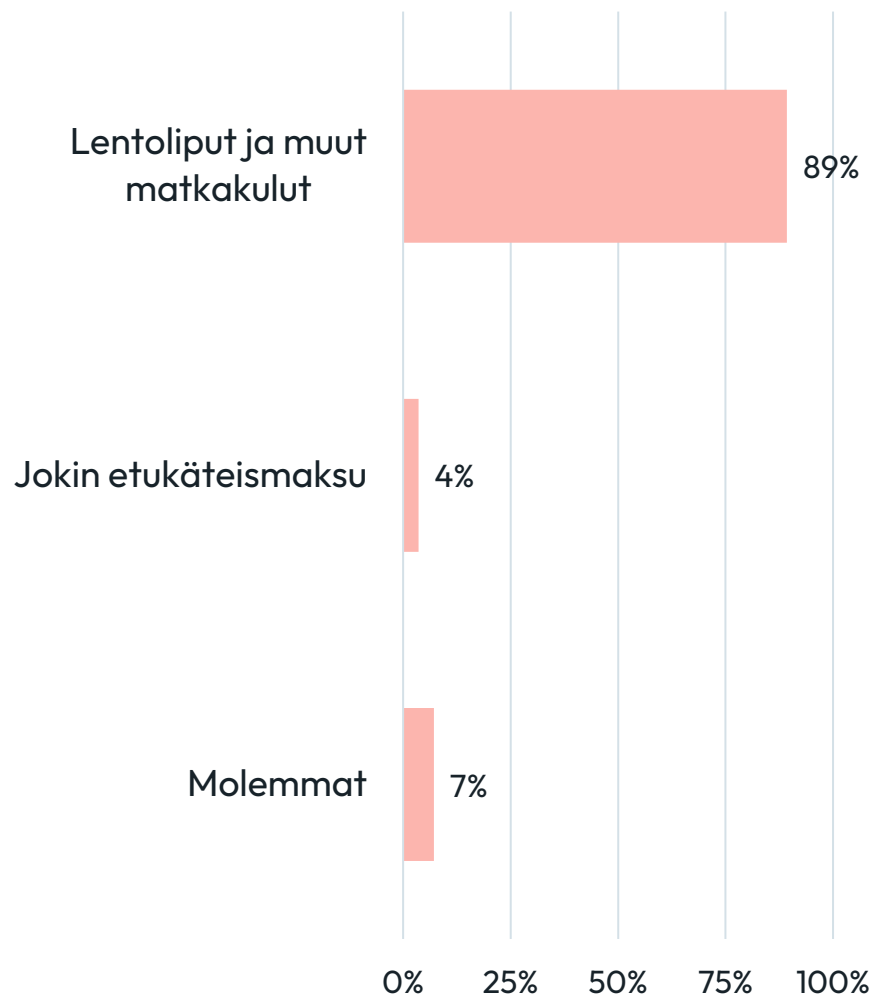
Suomen ulkopuolelta tulleista vastaajista useimmiten oli tultu Lappiin kausitöihin Välimeren alueelta: Italiasta, Espanjasta tai Kreikasta.

Aiotko olla Lapissa vain kausitöiden ajan?

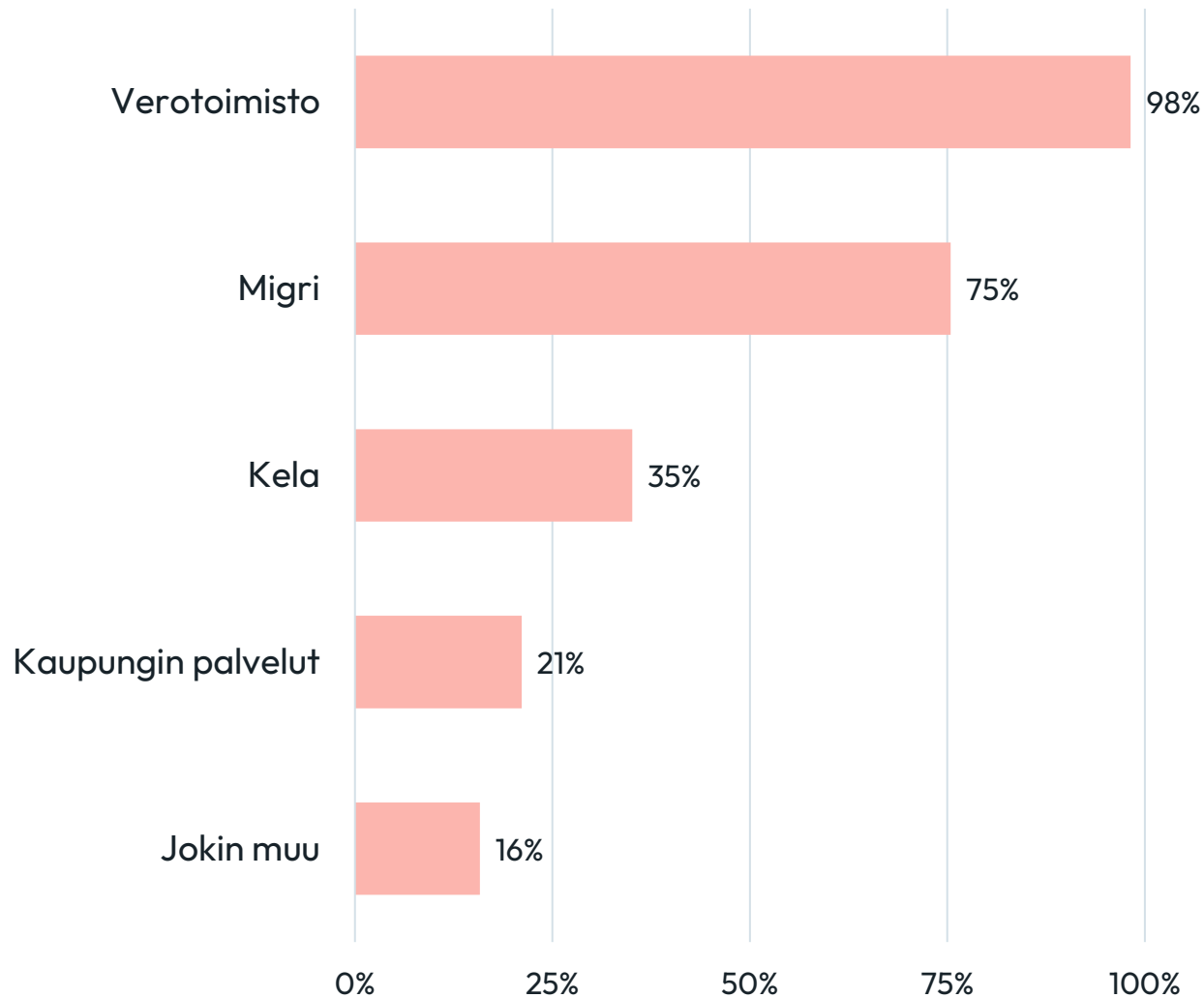
Lapin ulkopuolelta tulleista 27 prosenttia aikoo jäädä Lappiin kauden päätyttyä. Aikeissa ei ole juurikaan eroa, oli tullut Suomesta tai ulkomailta.

Millaisia kustannuksia Suomeen saapuminen aiheutti?

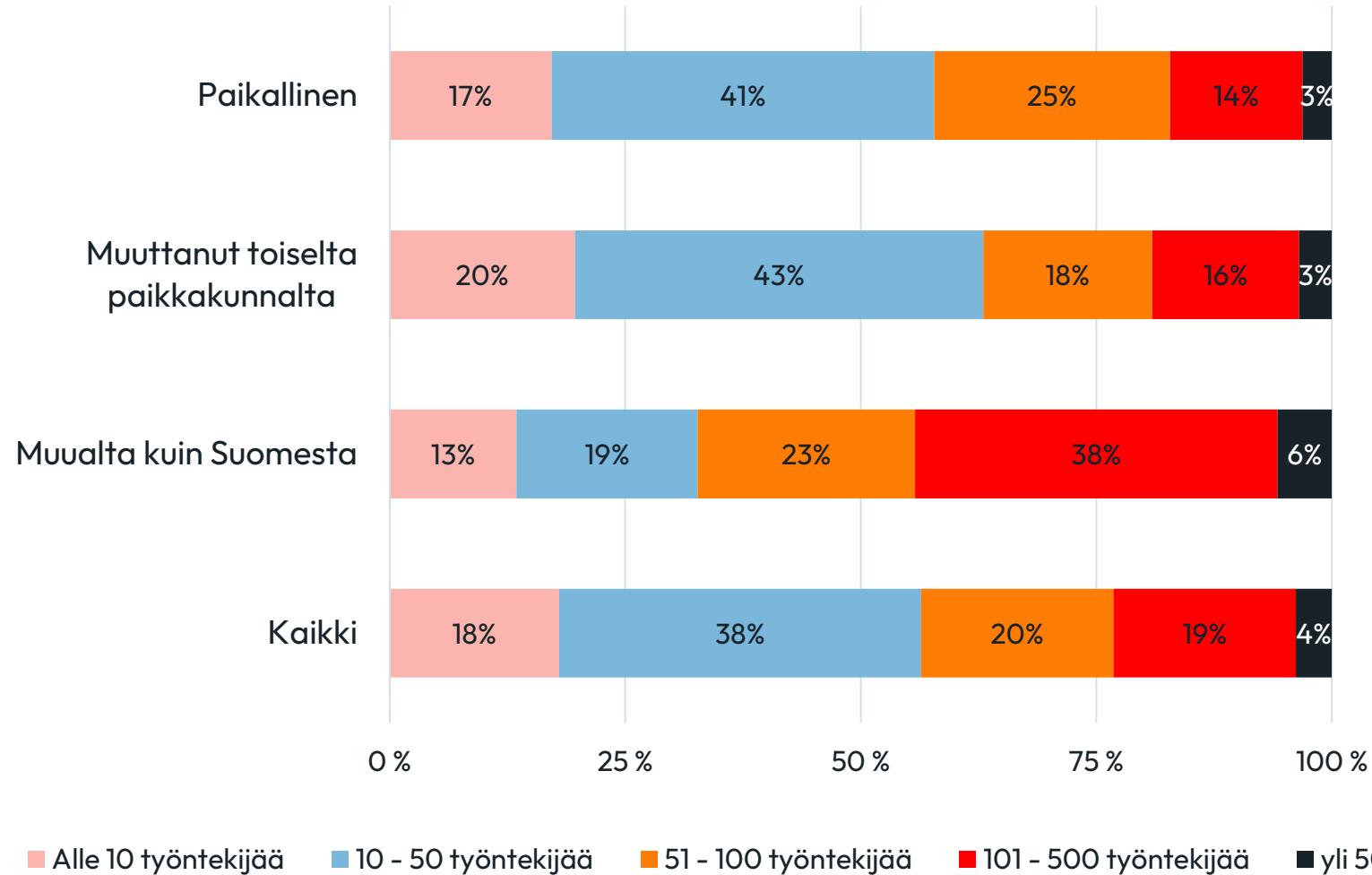
Suomeen saapumisen kustannukset syntyivät pääosin **matkakuluista** (lennot, auton polttoaine, majoitukset matkalla, lautta/Junakuljetus), **oleskelu- ja työlupiin/viisumeihin liittyvistä maksuista** (esim. noin **350 £** tai **400–500 €**), sekä **talvivarusteista ja vaatetuksesta**, joka voi olla merkittävä kuluerä. Lisäksi joillakin korostuvat **asumiskustannukset** (vuokra ja ennakkomaksut), sekä pienemmät käytännön kulut kuten **pankkitilin avaus-, henkilökortti-, maahanmuutto- ja vakuutusmaksut**. Kokonaiskulut vaihtelevat suuresti: osalla kustannuksia oli **hyvin vähän tai ei lainkaan** (esim. työnantaja maksoi lennot ja kuljetukset), kun taas toisilla kulut nousivat **satoihin tai yli tuhanteen euroon**.

Millaisten tahojen / viranomaisten kanssa olet asioinut Suomeen saapumisesi jälkeen?

**Muita tahoja ovat olleet
mm: poliisi, Digi- ja
väestötietorekisteri ja PAM.**

Työnantajan henkilöstömäärä vastaajien töihin tuloalueen mukaan

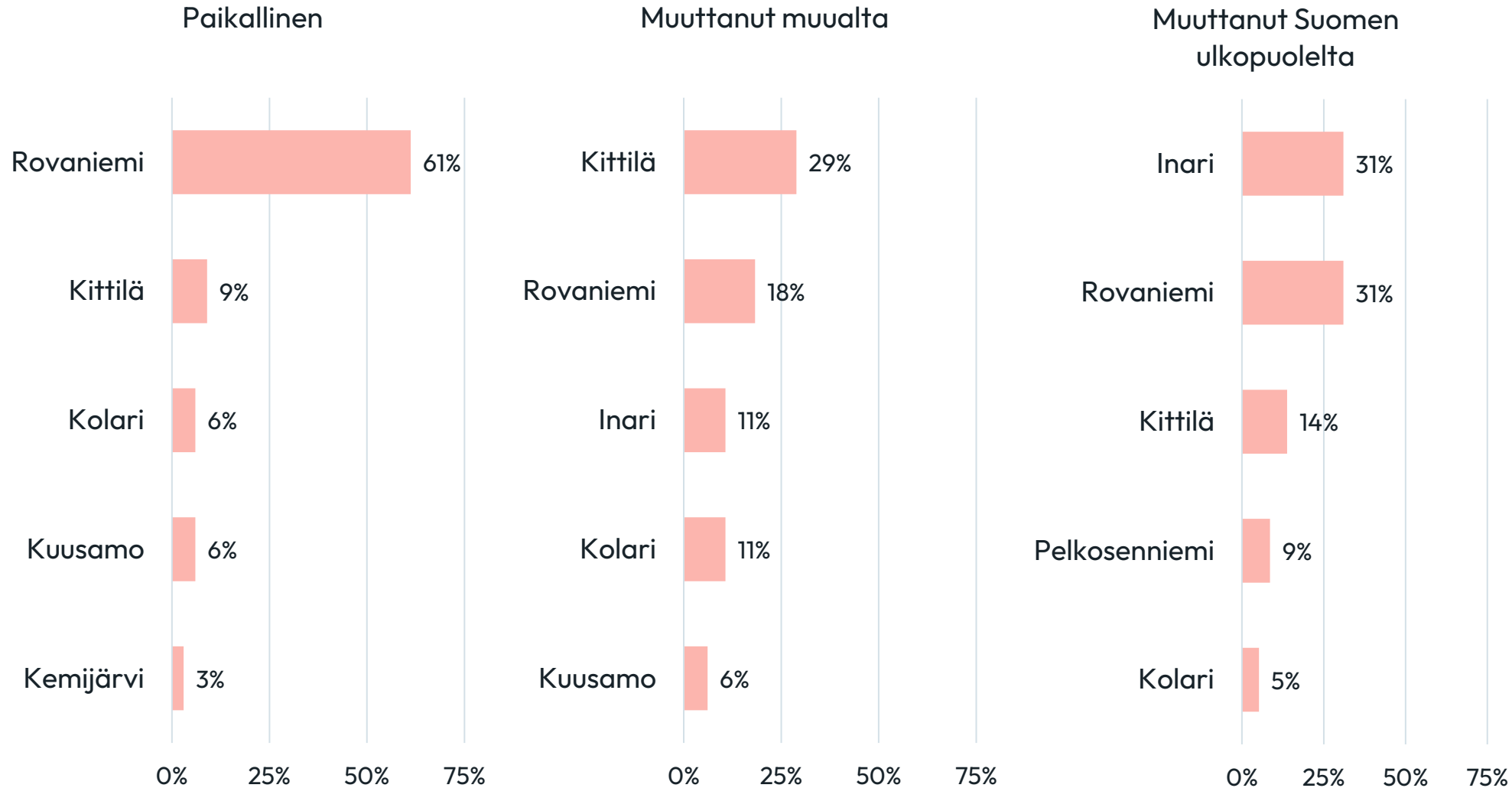

Asuminen

Millä paikkakunnalla asuu työskentelynsä ajan? TOP 5 (töihin tuloalueen mukaan)

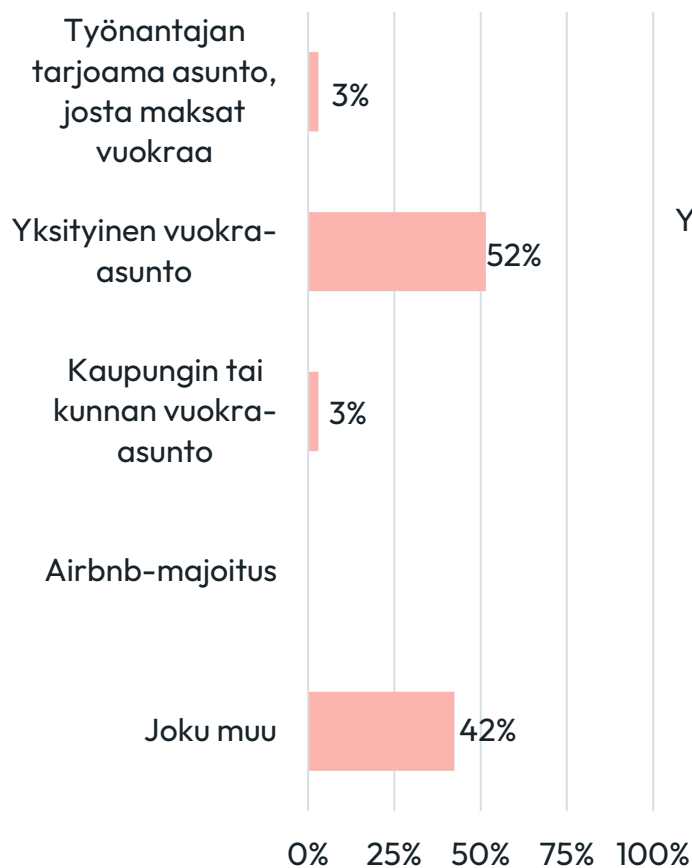
PAM

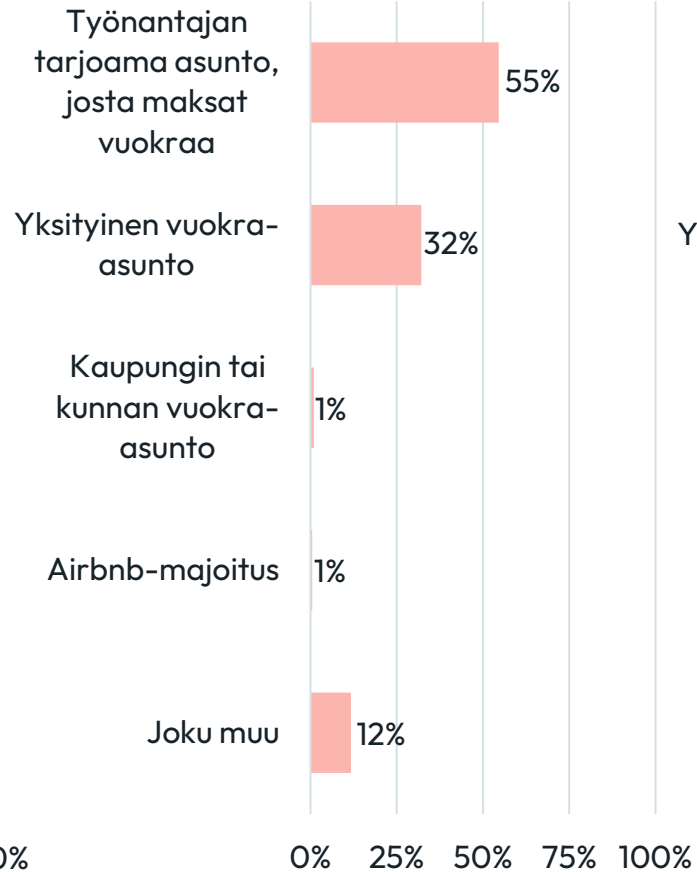
Missä asuu työskentelynsä ajan? (töihin tuloalueen mukaan)

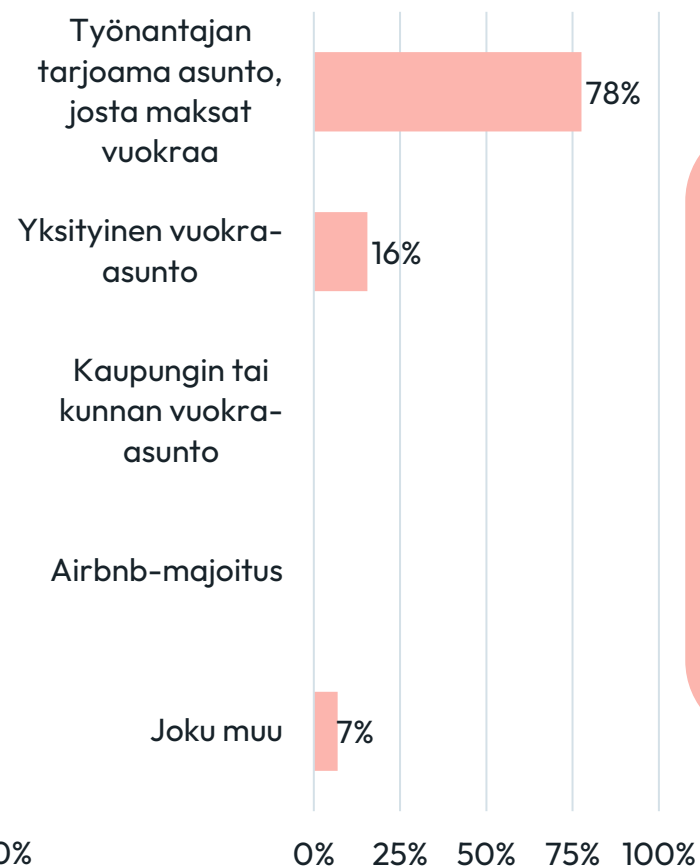
Paikallinen

Muuttanut toiselta paikkakunnalta

Muualta kuin Suomesta

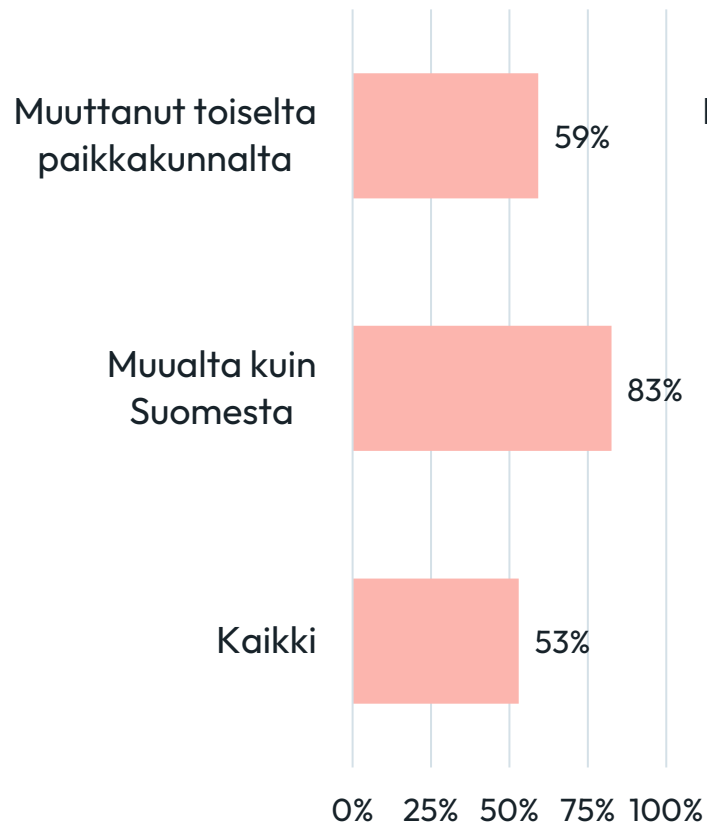

Joku muu:
tavallisimmin
omistusasunto tai
työnantajan
tarjoama asunto

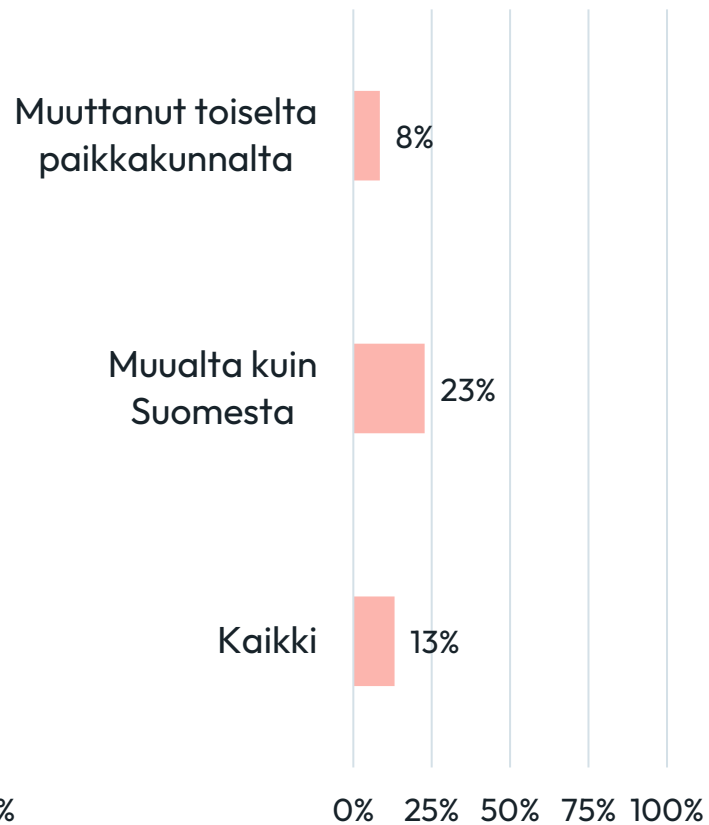
Asumisesta työskentelyn aikana (töihin tuloalueen mukaan)

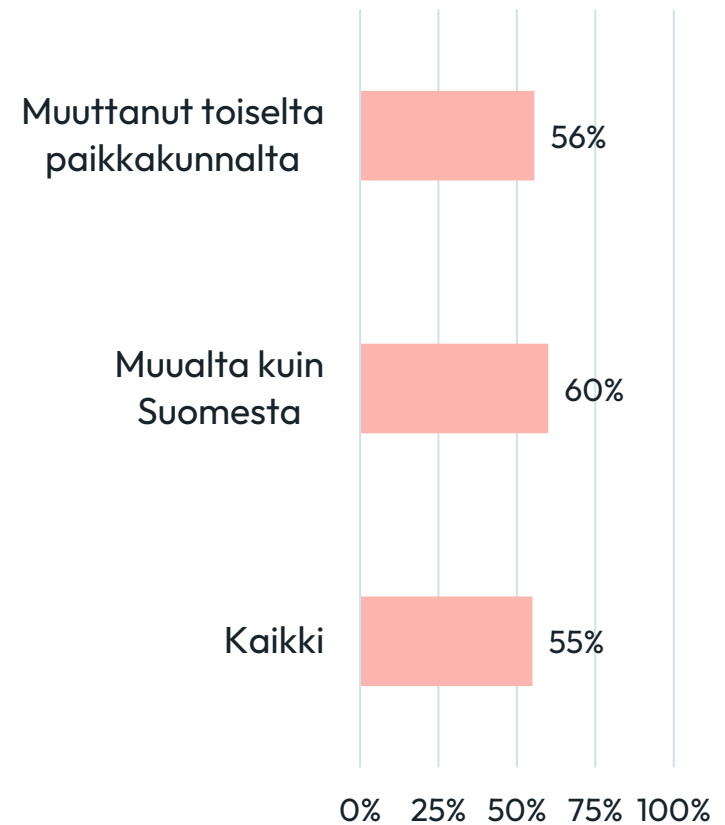
Asunnossa asuu muita työntekijöitä samanaikaisesti

Työnantajan tarjoamasta asunnosta perittiin vuokravakuus

Vuokravakuus palautettiin työsuhteen päätyttyä tai palauttamisesta sovittu

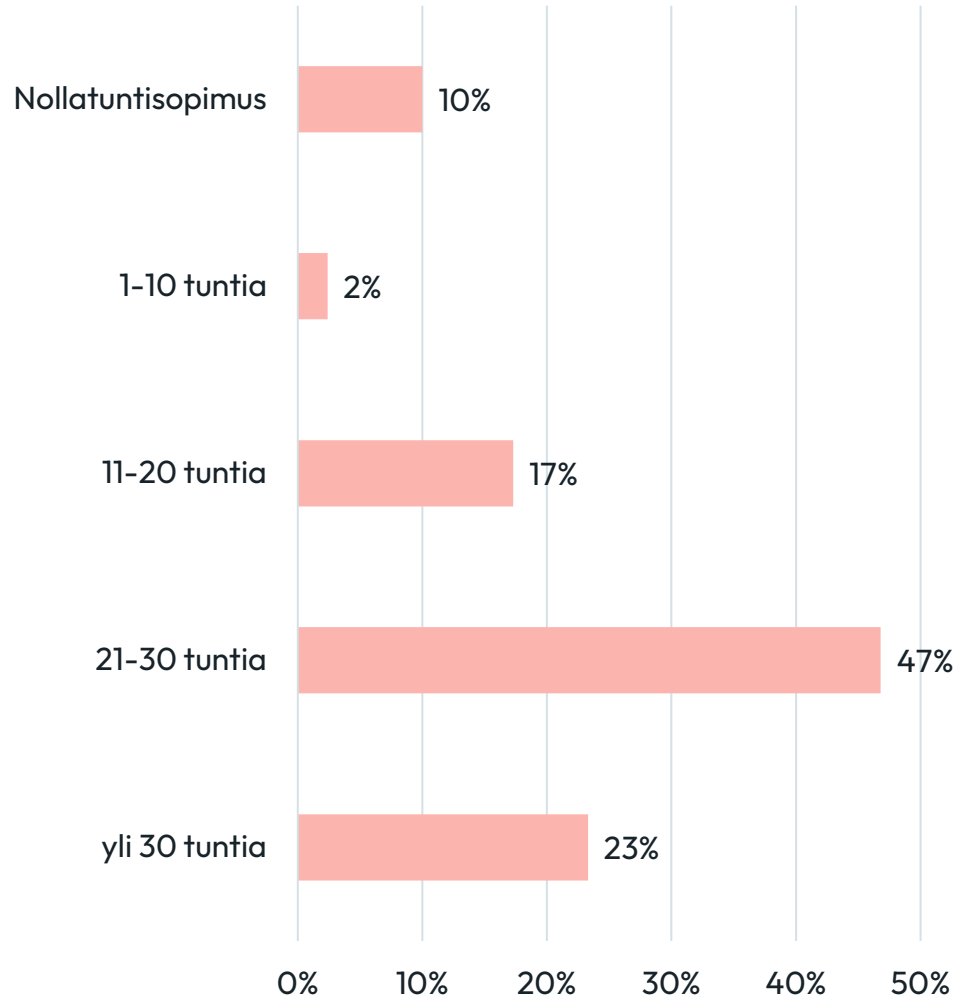

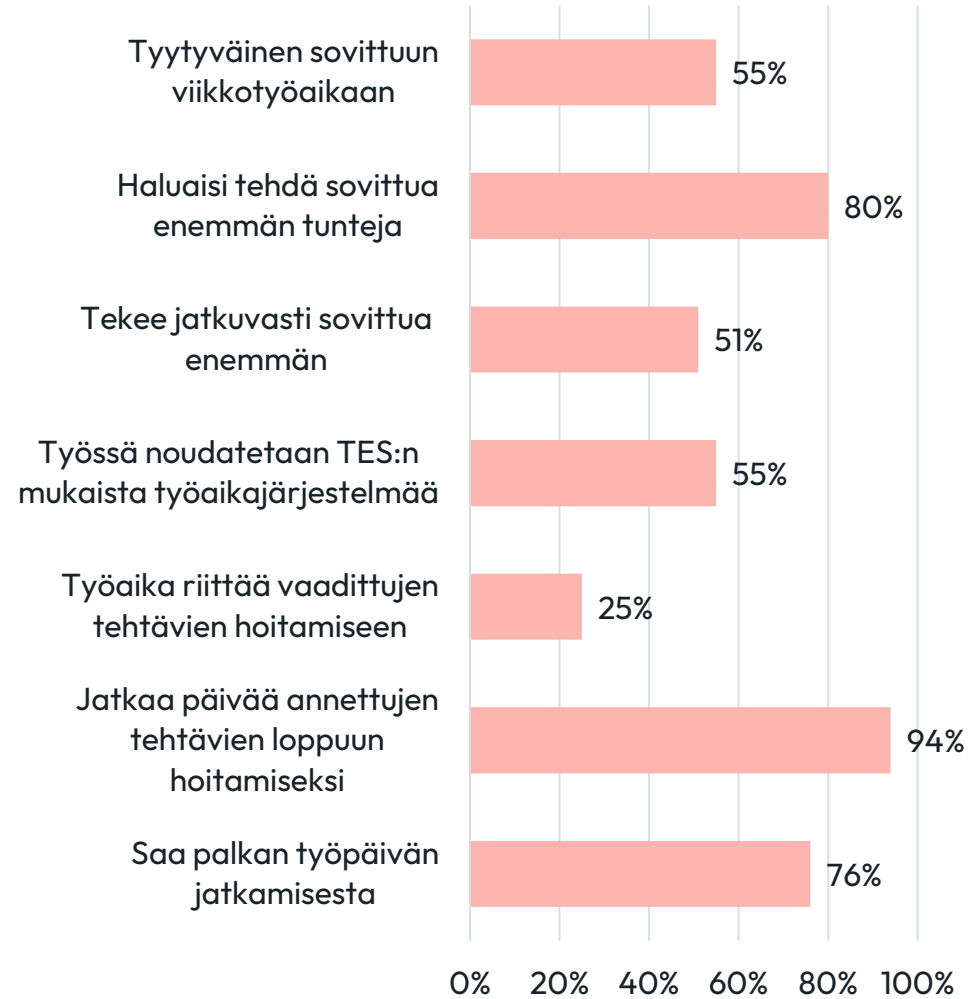
Työssä

Mikä on sovittu viikkotyöaika?

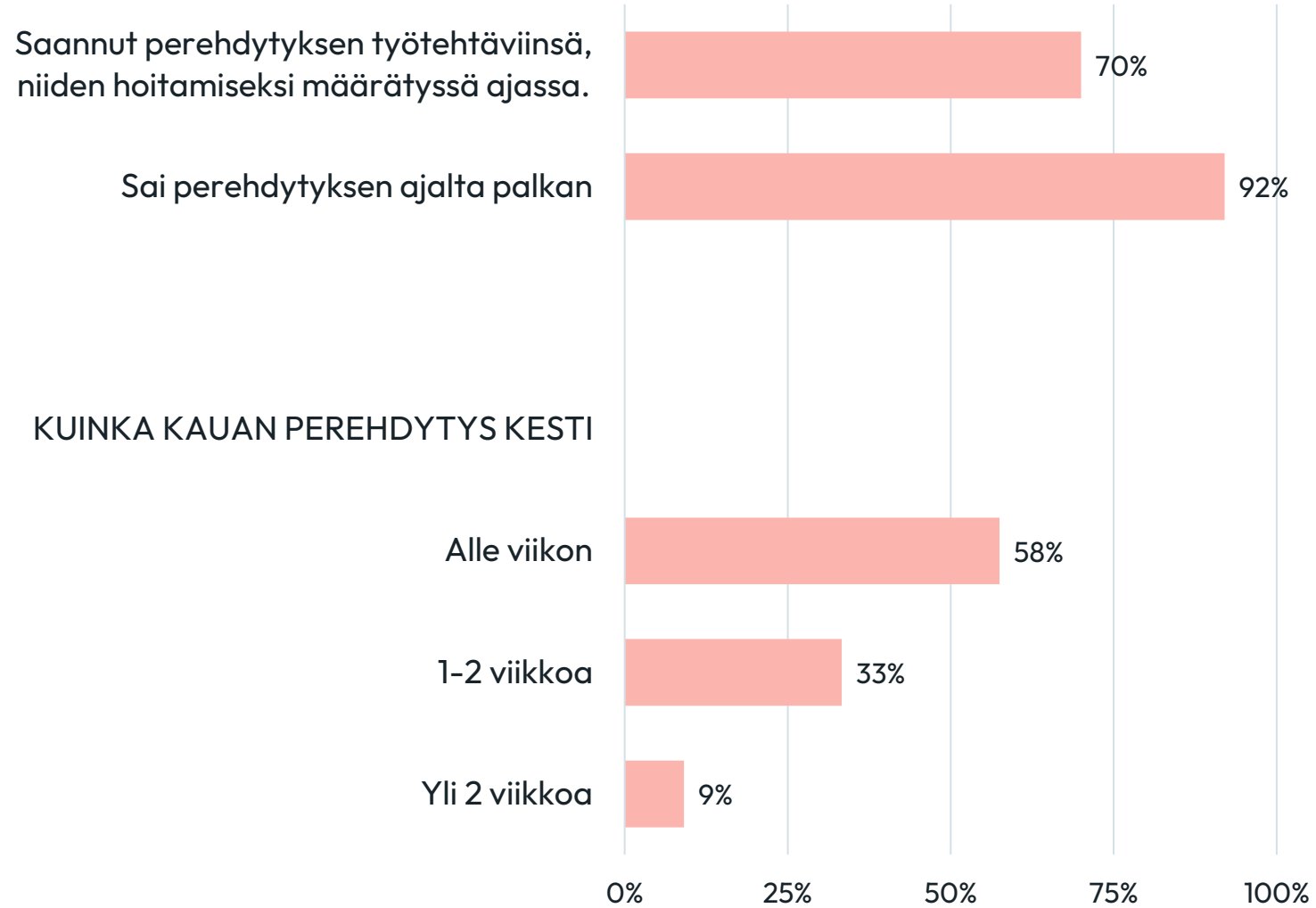

Työajasta

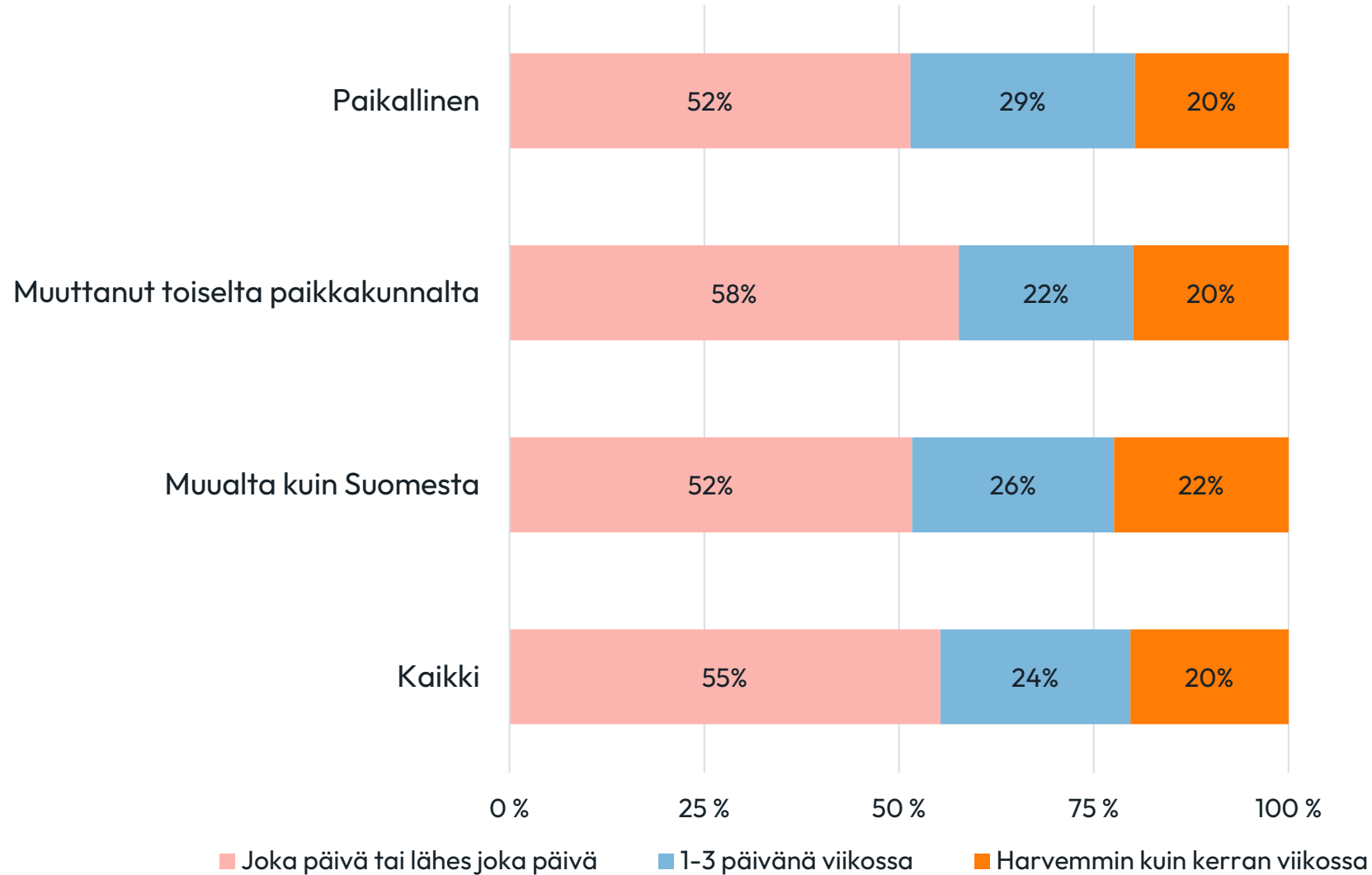

Perehdytys

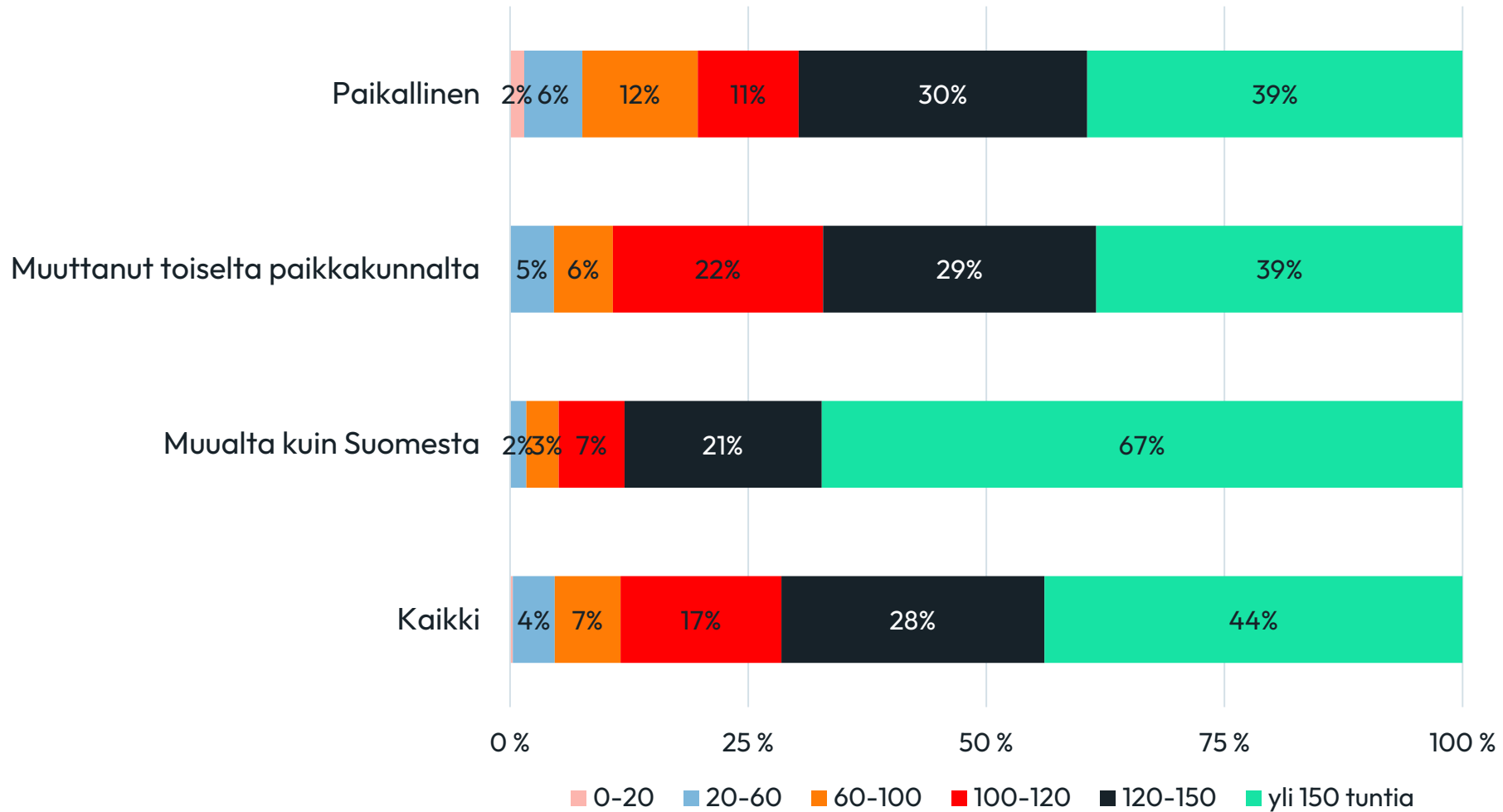

Ehditkö pitää taukoja työpäivän aikana?

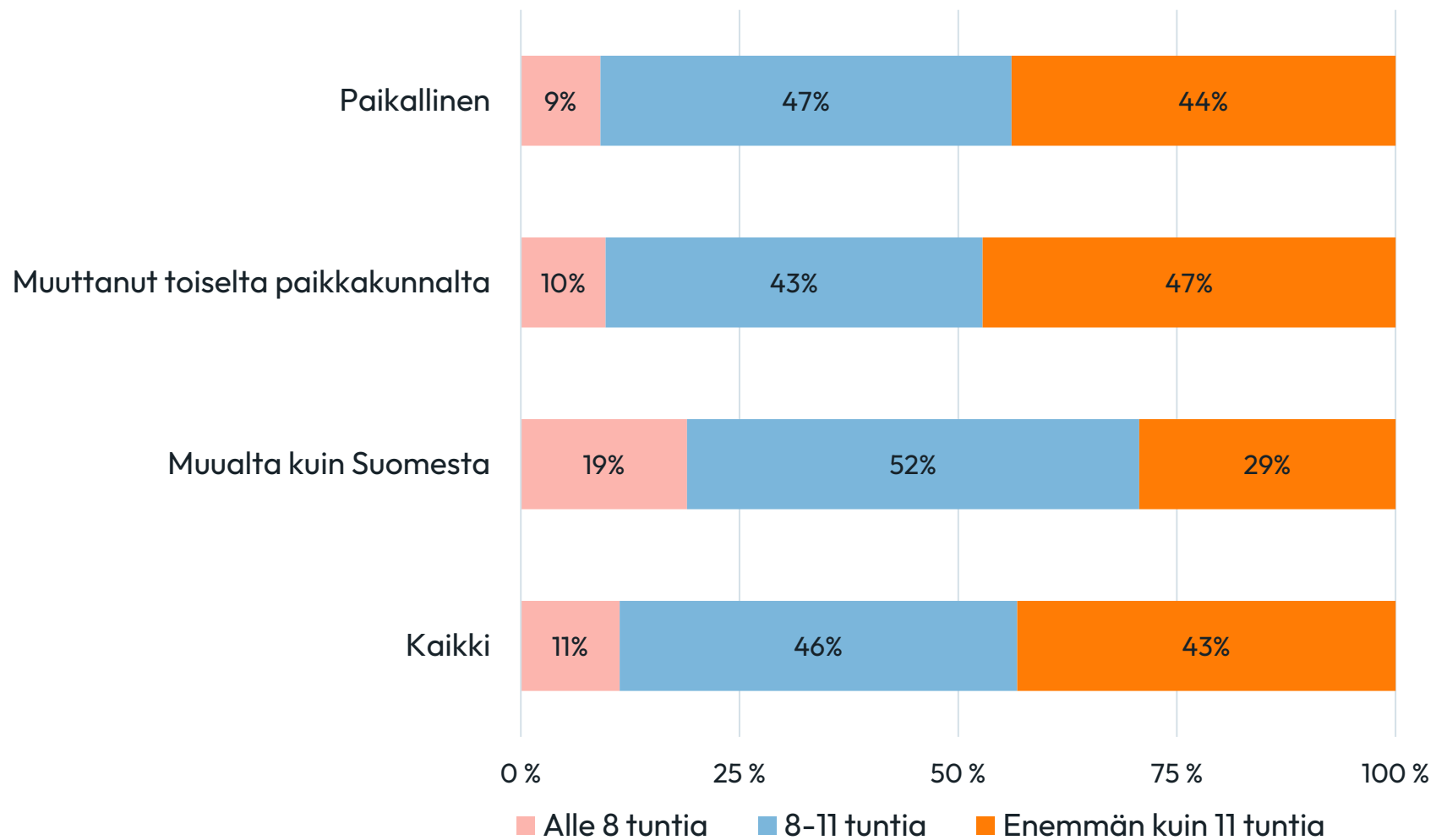

Kuinka monta tuntia keskimäärin kuukaudessa tekee töitä?

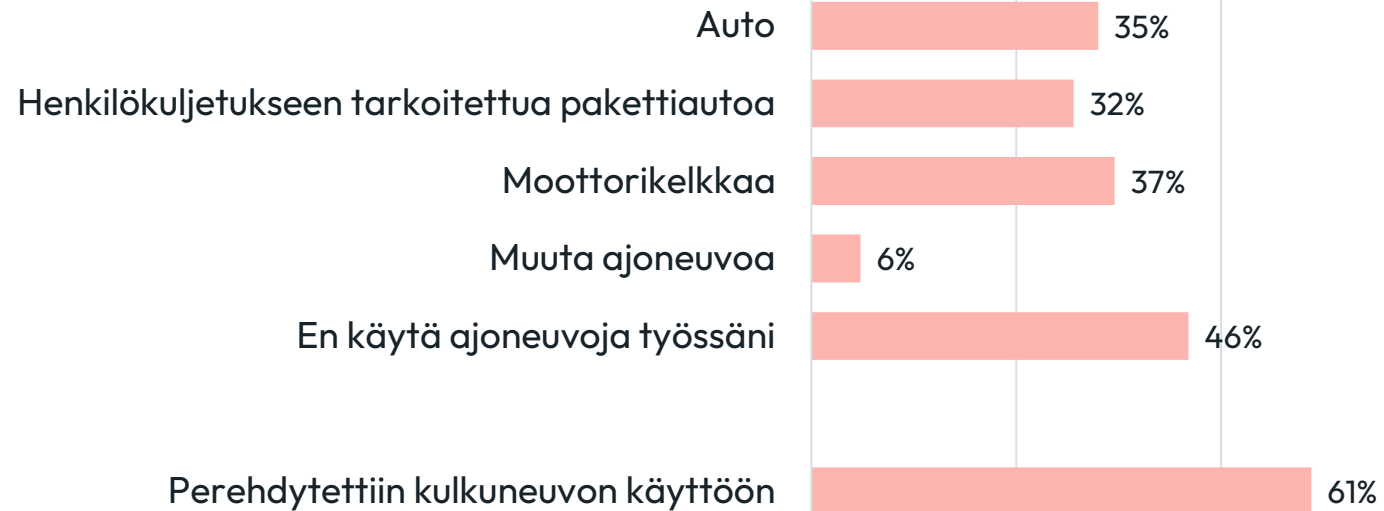
Kuinka pitkä lepoaika yleensä jää työvuorojen väliin?

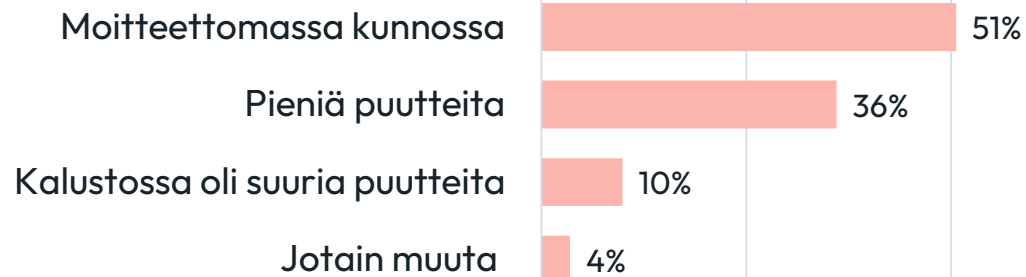
Työssä käytettävät kulkuneuvot

MITÄ KULKUNEUVOJA KÄYTTÄÄ TYÖSSÄÄN

KÄYTETTÄVIEN KULKUNEUVOJEN KUNTO

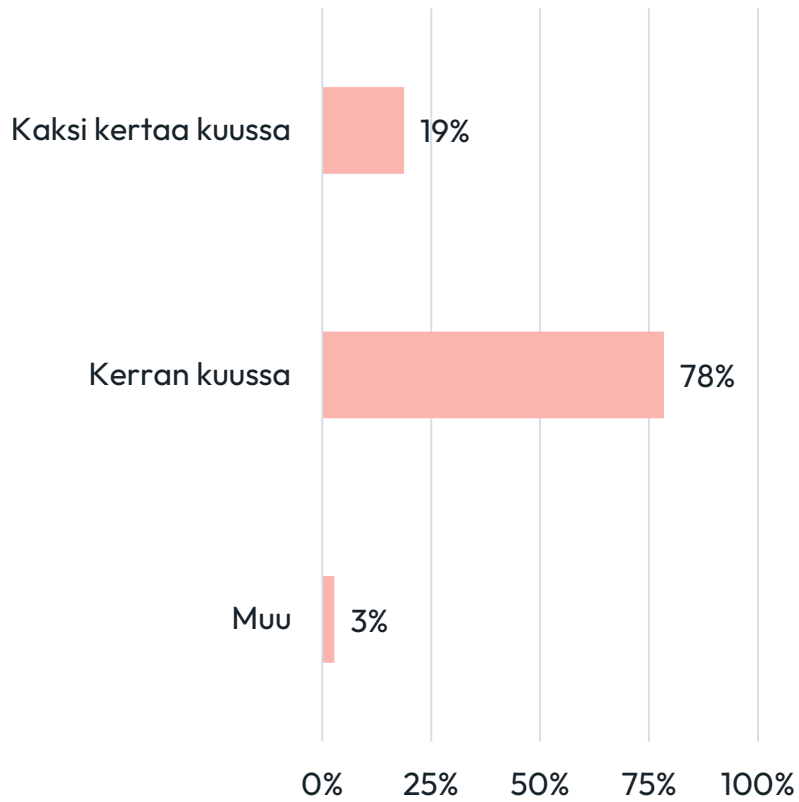
0% 25% 50% 75% 100%

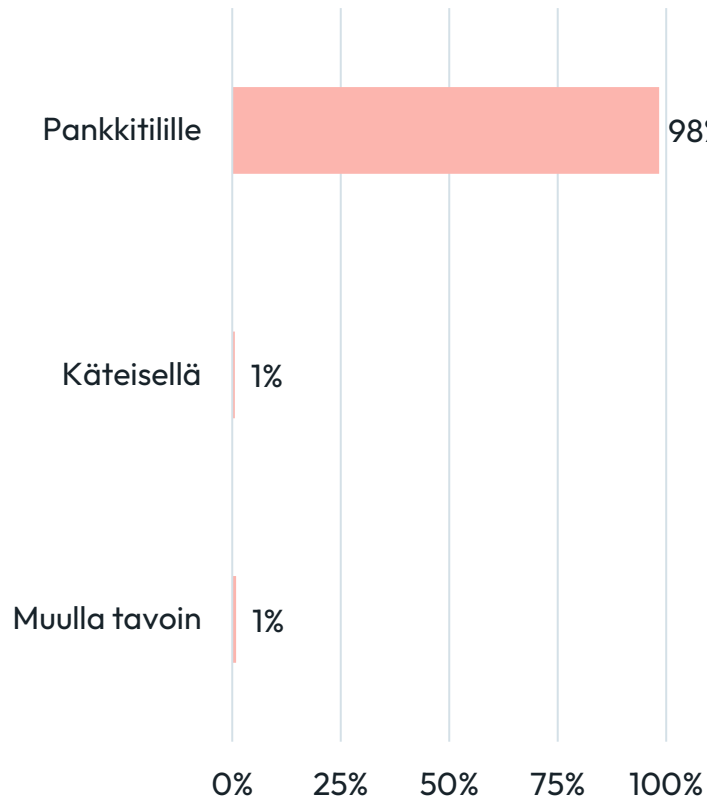
Palkanmaksu

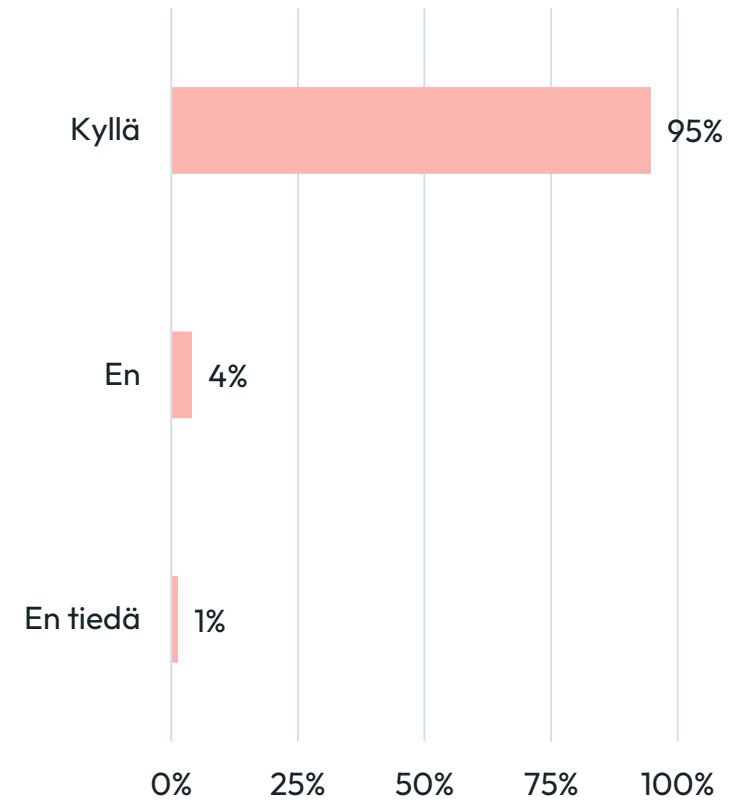
Kuinka usein sinulle maksetaan palkka?

Kuinka usein sinulle maksetaan palkka?

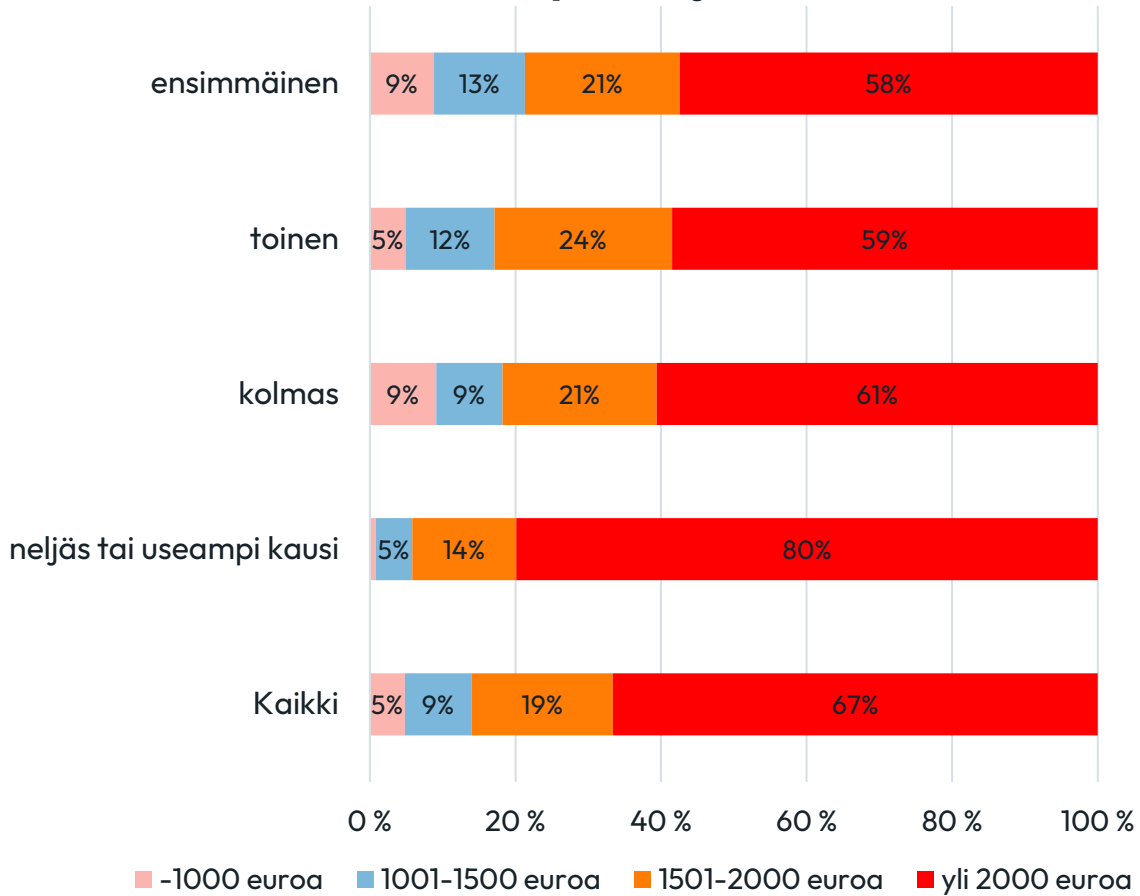

Saatko palkanmaksun yhteydessä palkkalaskelman?

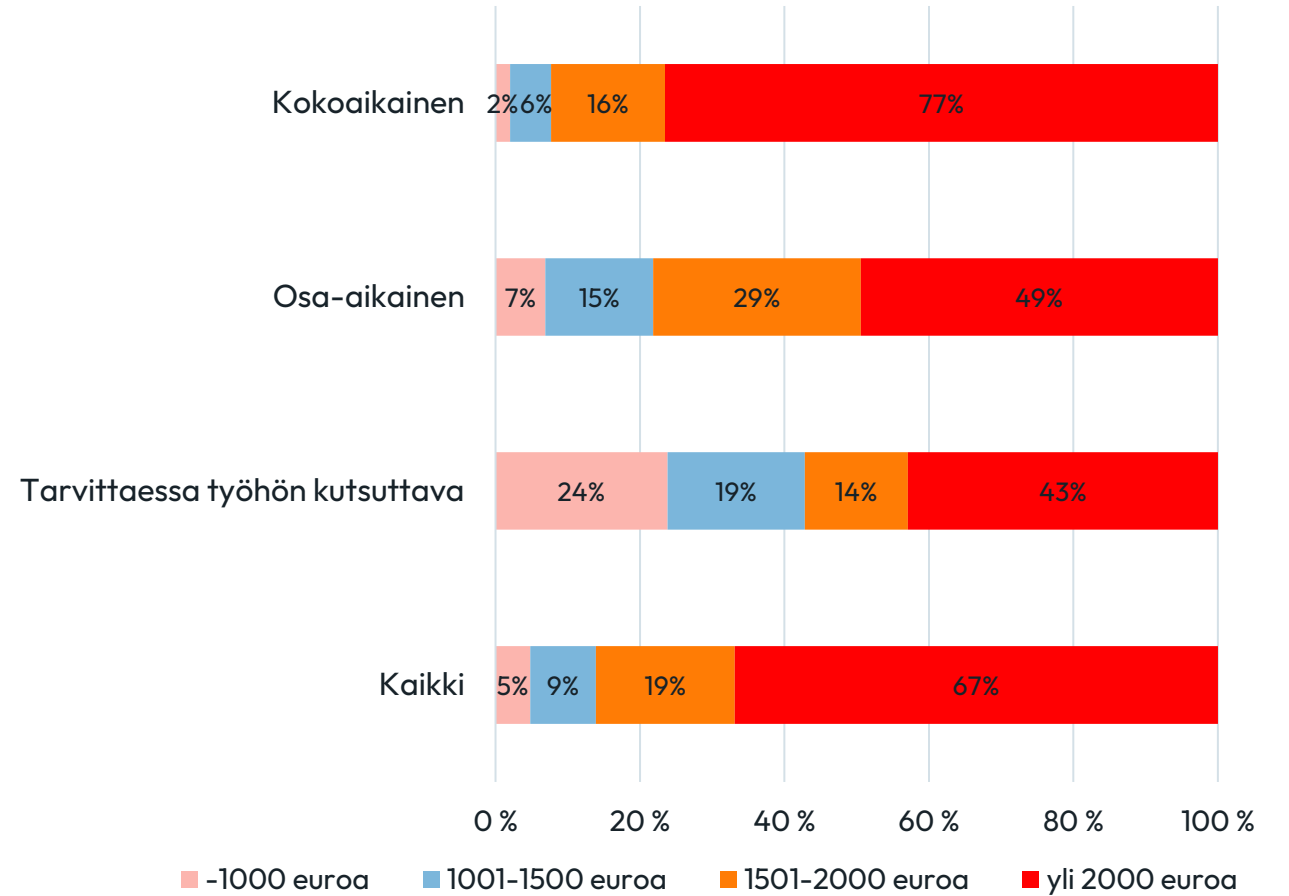

Palkka ja monesko kausi sesonkityöntekijänä

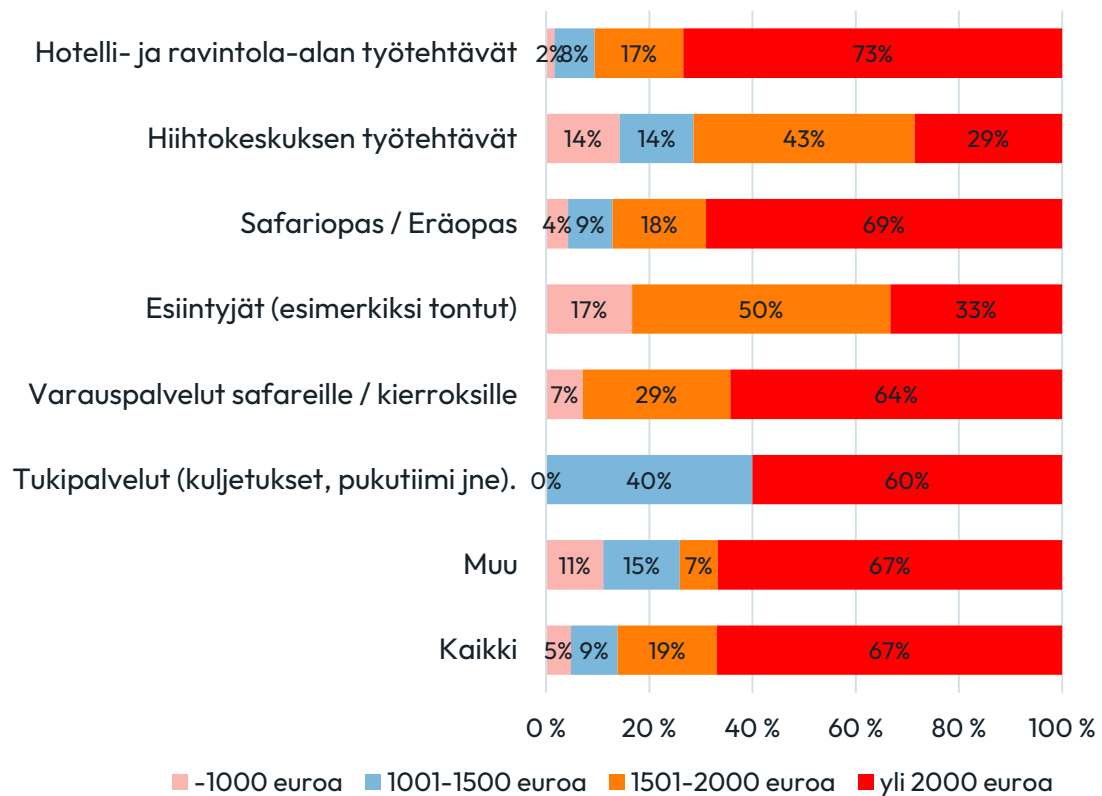

Palkka ja työsuhdemuoto

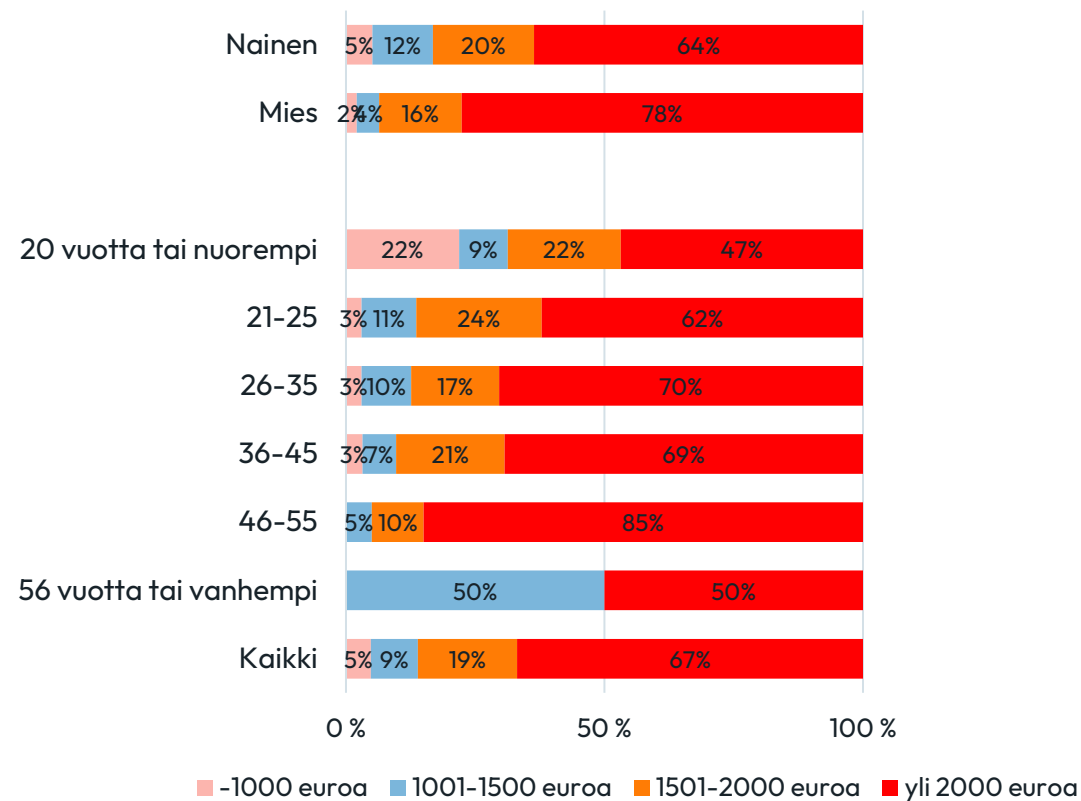

Palkka ja työtehtävä

Palkka ja sukupuoli sekä ikä

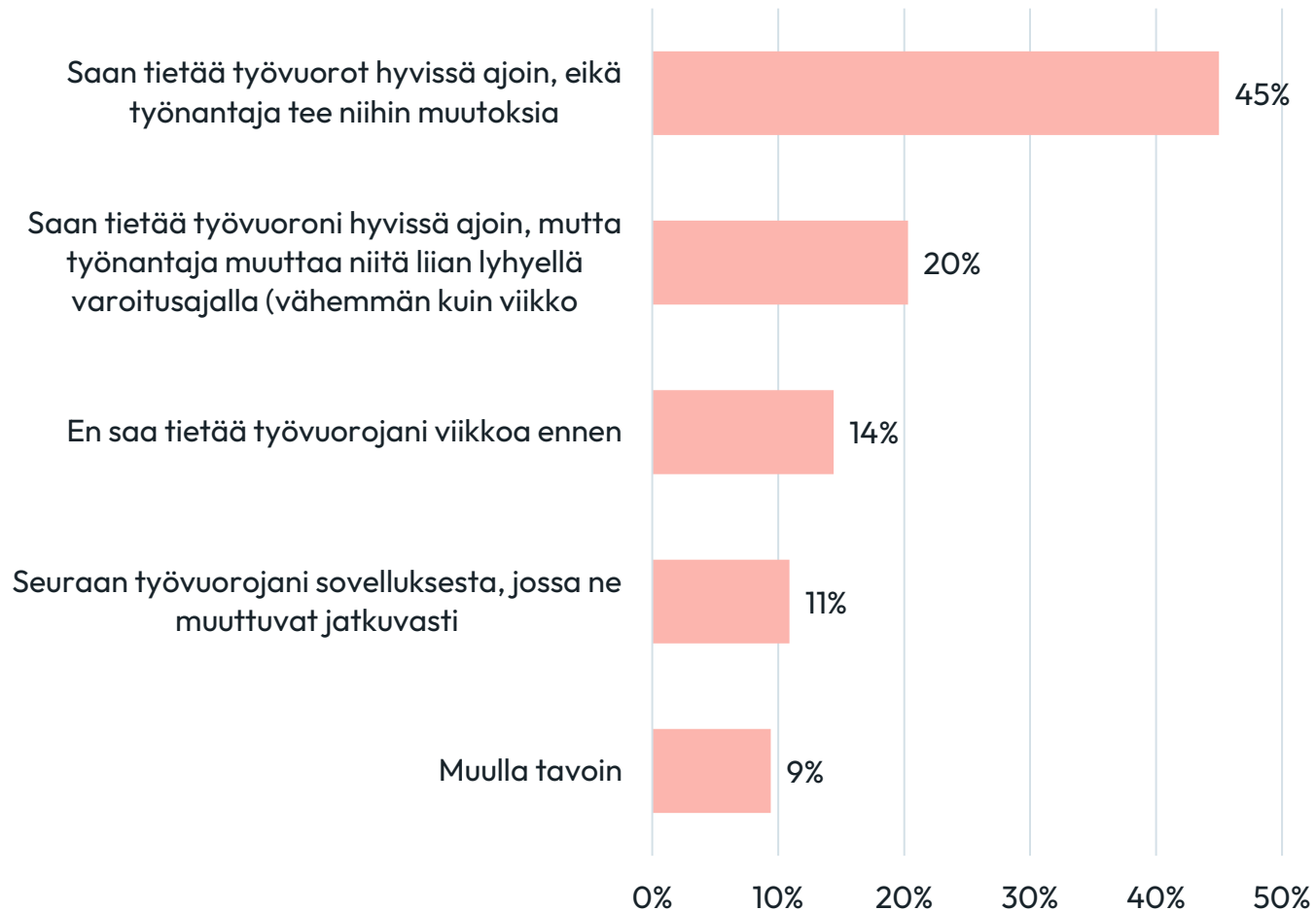

Työvuorolistat

Miten työvuorolistojen kanssa toimitaan yrityksessäsi?

Muulla tavoin:

Yleisiä käytäntöjä ovat **edellisenä päivänä/iltana ilmoittaminen**, sekä viestintä **WhatsAppissa tai sovelluksessa**.

Joissain työpaikoissa vuoroista **sovitaan yhdessä** tai työntekijä **osallistuu listojen tekoon**.

Mitä hankaluuksia vuorojen liian lyhyestä ilmoittamista seuraa sinulle?

62 % heistä, jotka eivät saa tietää työvuorojansa hyvissä ajoin, kokee lyhyen ilmoitusajan ongelmallisena.

Omaa elämää ja vapaa-aikaa on vaikea suunnitella, koska vuorot/muutokset tulevat myöhään tai muuttuvat.

Lisäksi vastauksissa korostuvat

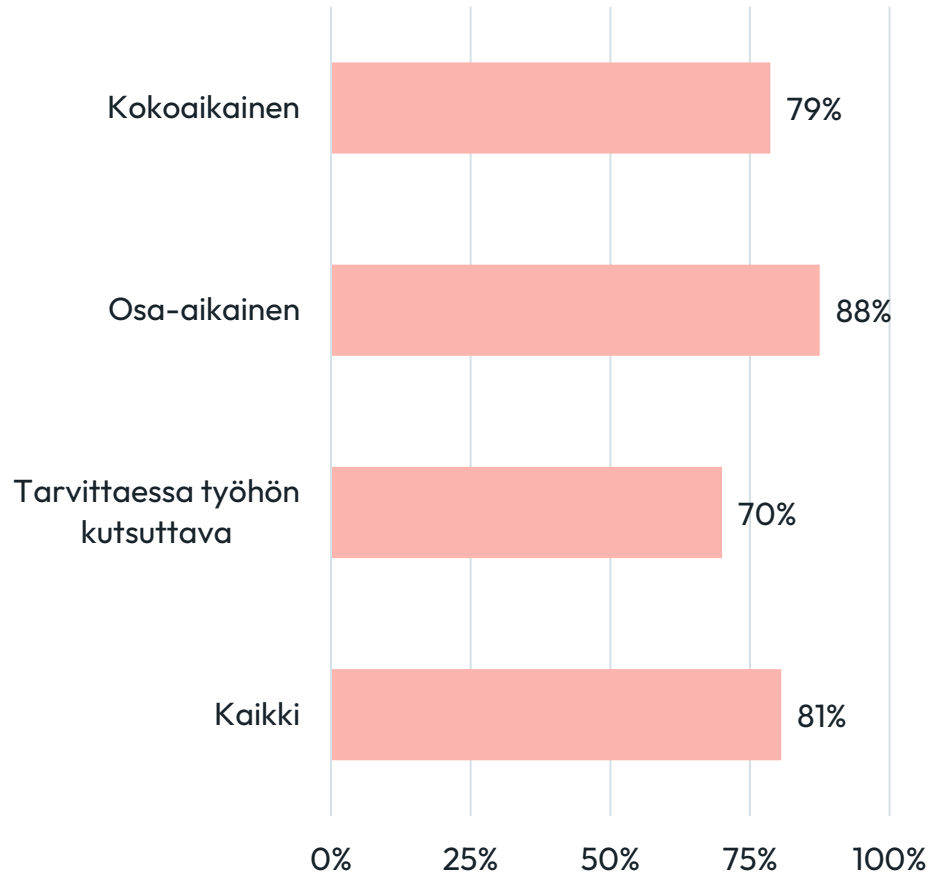
- **peruutuksista aiheutuva palkattomuus**
- **stressi ja kuormitus (mm. lepo/uni)**
- **arkeen liittyvät käytännön haasteet** (lapset, lemmikit, logistiikka).

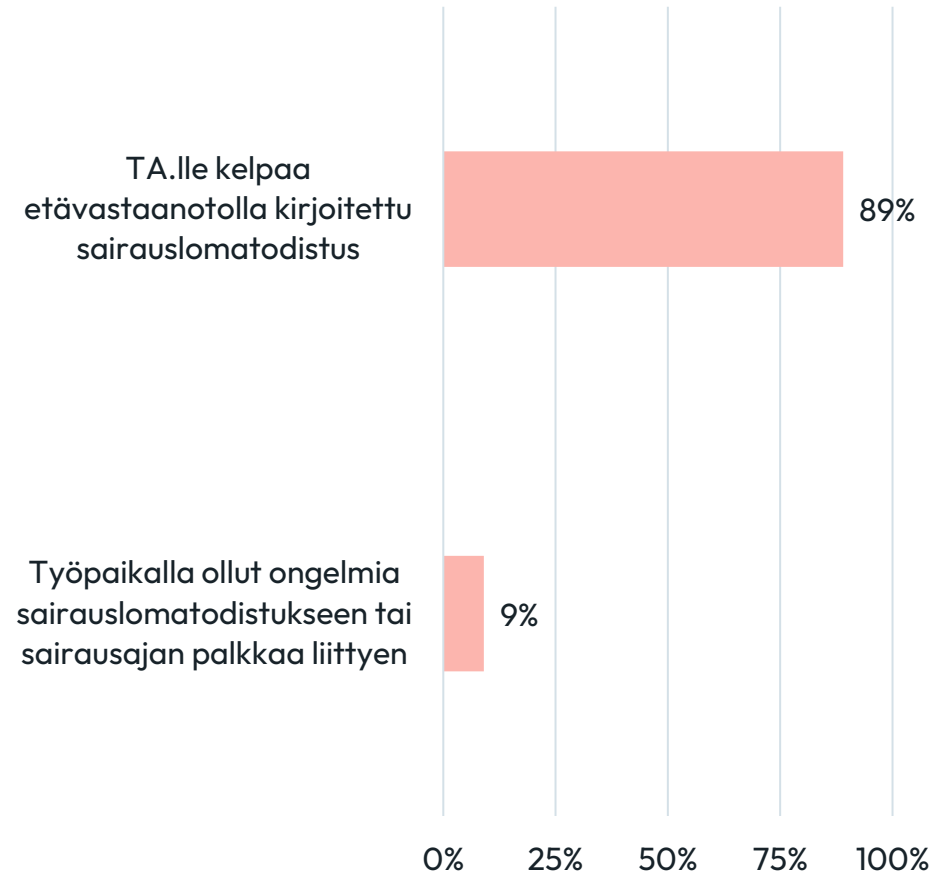
Sairastuminen

Saa mennä työterveyteen sairastuessaan

Sairauslomatodistus

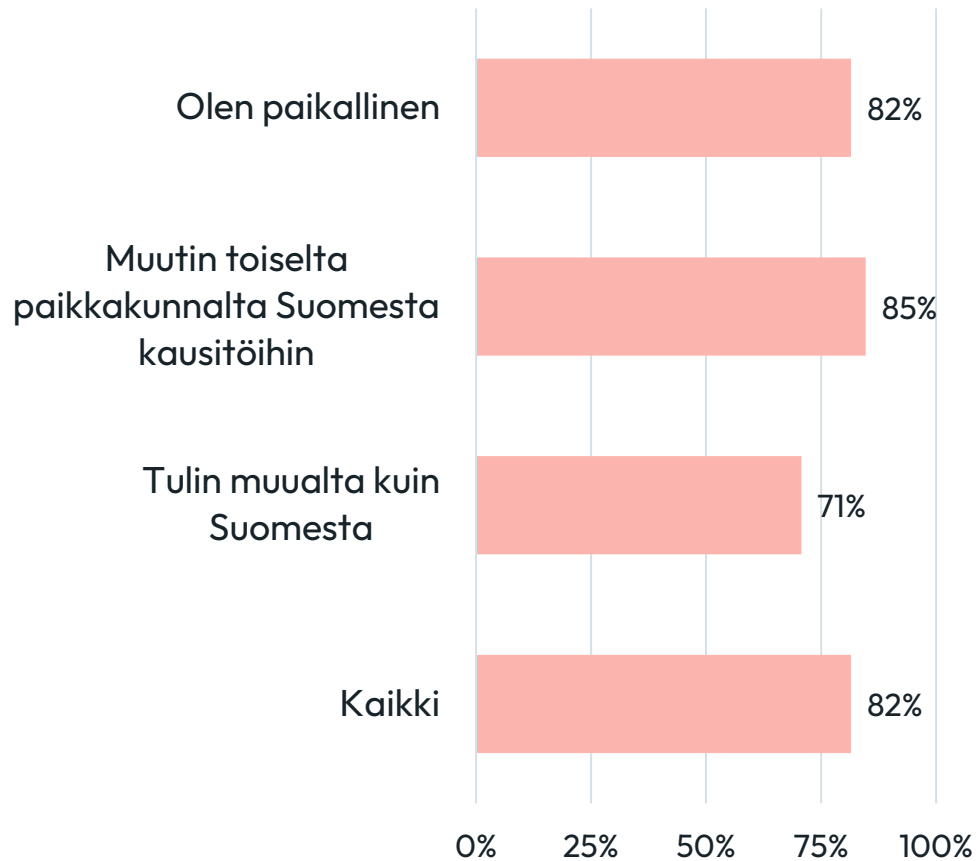

Työpaikan ongelmien ratkominen

Kokee, että voi kysyä esihenkilöltä tai työnantajalta tarkennusta, jos töissä on epäselvyyksiä esimerkiksi palkan, vapaapäivien tai lomien suhteen

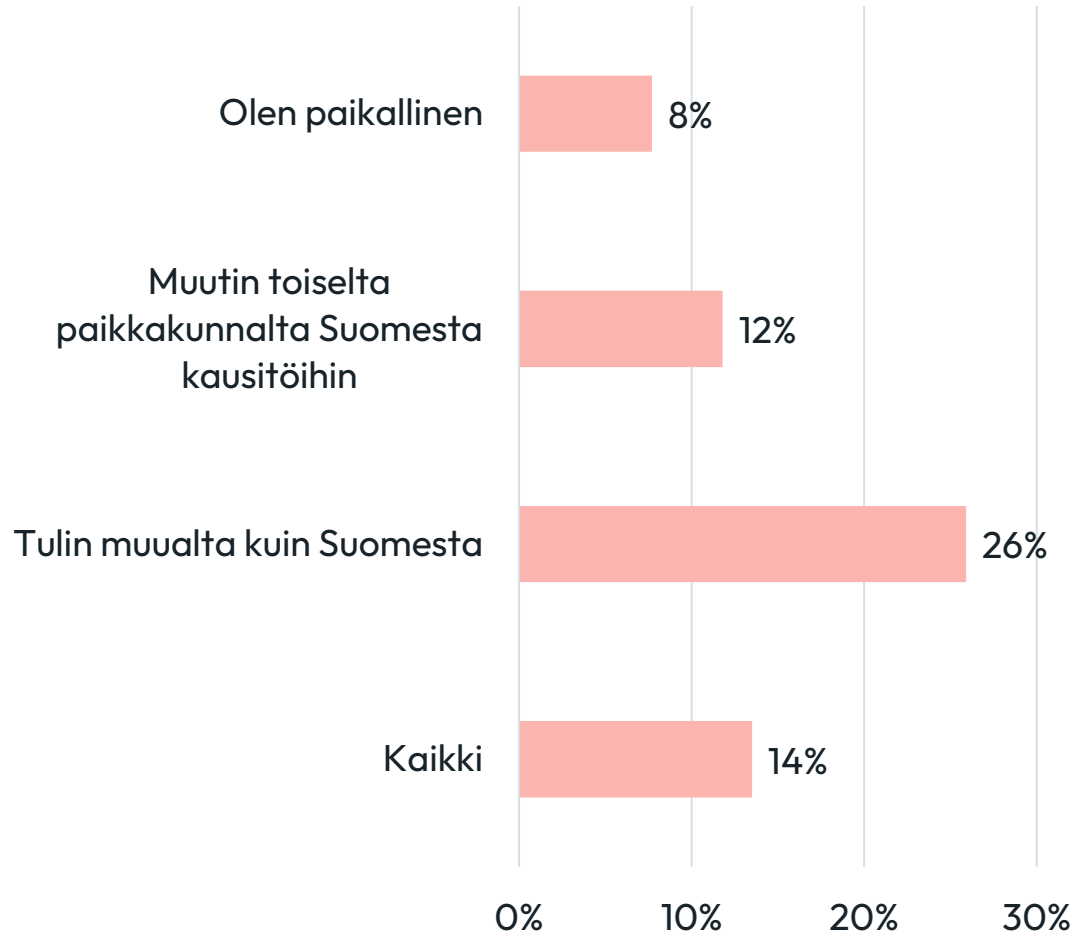
Mikä tekee kysymisestä vaikeaa?

- Vastauksissa toistuu
- **puutteellinen viestintä**
 - vastuun siirtely
 - seuraamusten pelko
 - **TES/lain noudattamiseen ja palkkaan liittyvät epäselvyydet**

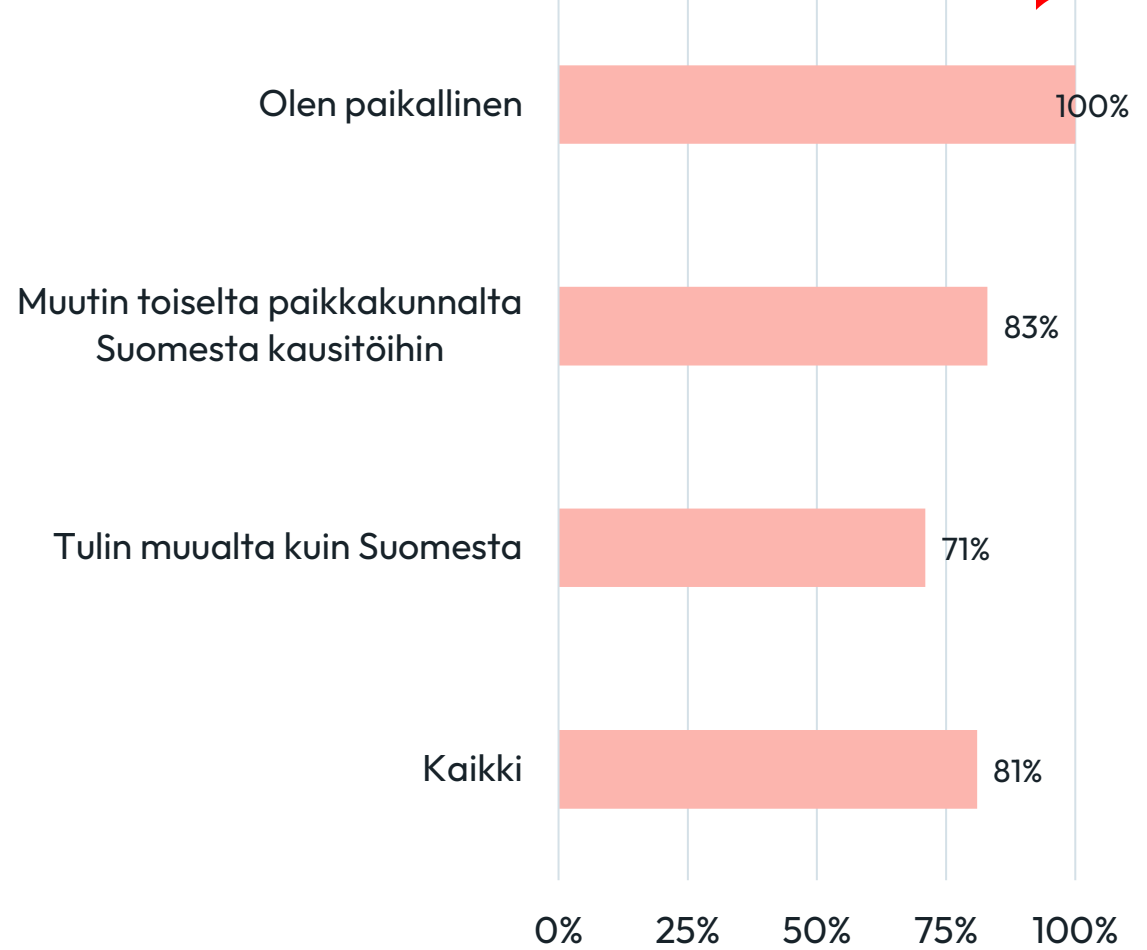
Monissa kommentteissa mainitaan myös

- **epäasiallinen esihenkilötoiminta** (huutaminen, uhkailu, pelon ilmapiiri).

On pyytänyt luottamusmieheltä tai PAMilta apua

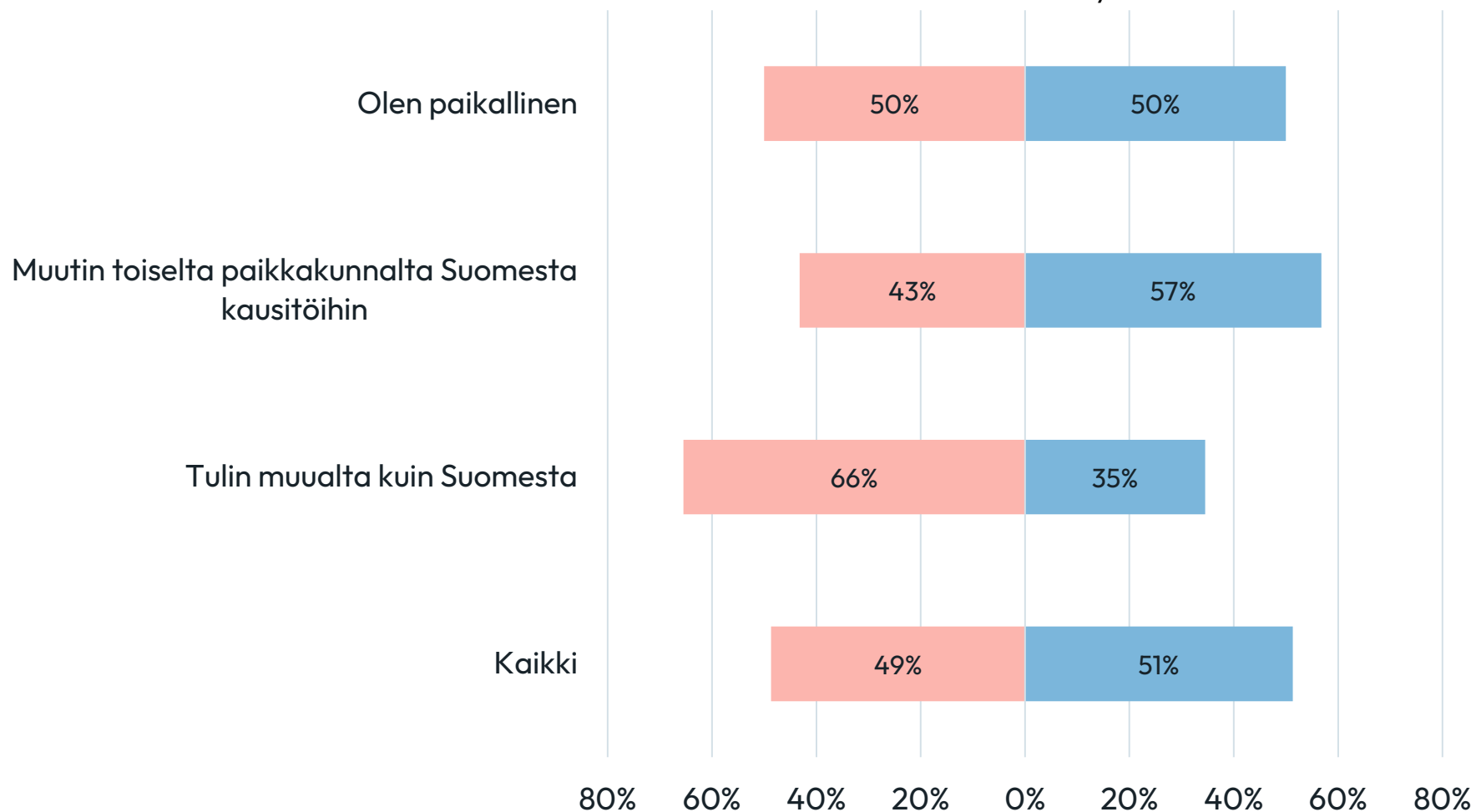
Apua vaatinut asia saatiin ratkaistua

Näetkö työnantajan ensisijaisesti

Vastapuolena, joka tavoittelee omaa etuaan Yhteistyökumppania, jonka kanssa minulla yhteiset tavoitteet

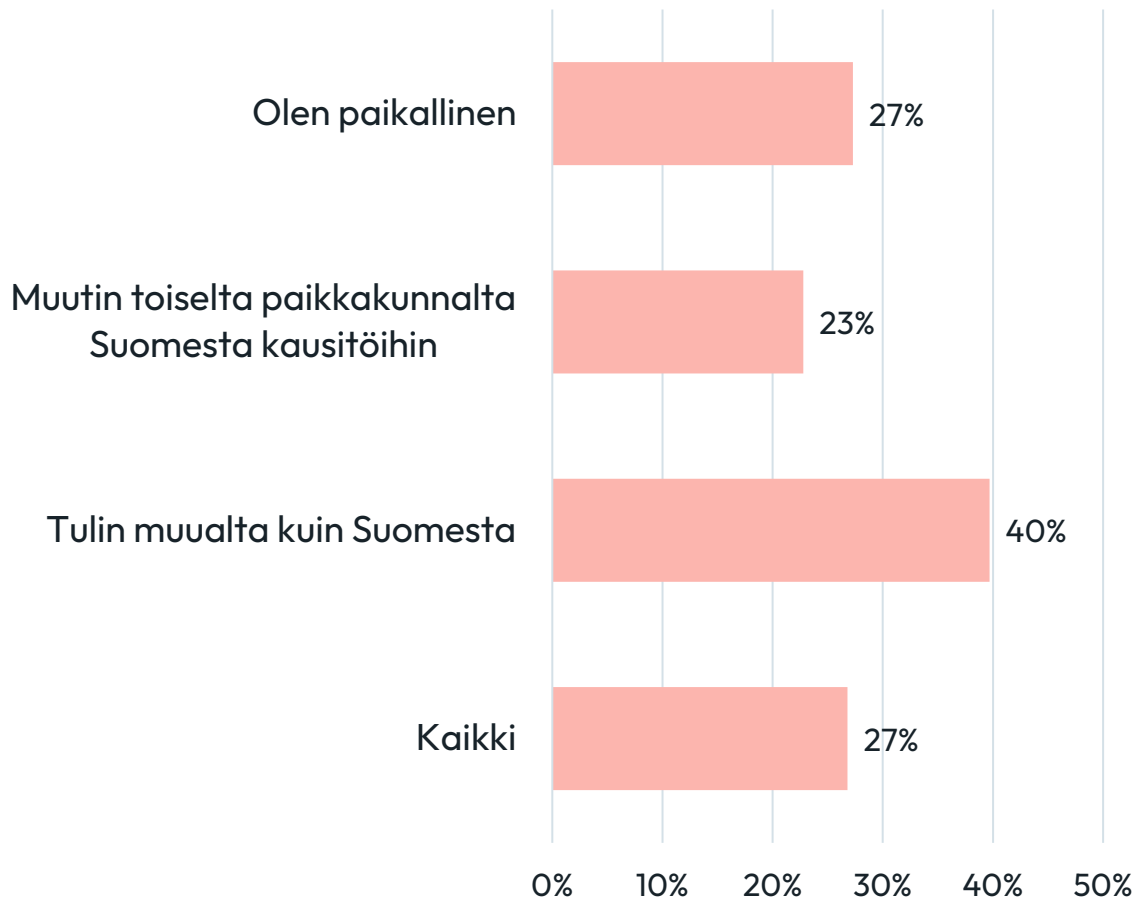

Työperäinen hyväksikäyttö

Havainnut työpaikallaan merkkejä työperäisestä hyväksikäytöstä

Työperäisen hyväksikäytön kuvaus kyselyssä

Työperäisellä hyväksikäytöllä tarkoitetaan sitä, että heikossa asemassa olevaa työntekijää käytetään hyväksi taloudellisen hyödyn saavuttamiseksi. Työperäinen hyväksikäyttö on lievimmillään työehtojen polkemista, vakavimmillaan työntekijän harhaanjohtamista, uhkailua tai pitämistä ihmisarvoa loukkaavissa olosuhteissa.

Hyväksikäyttö voi ilmetä esimerkiksi niin, että työntekijälle maksetaan palkkaa alle työehtosopimuksen eikä hän saa hänelle kuuluvia palkanlisiä tai lomakorvauksia. Hänellä ei ole mahdollisuutta pitää lain tai työehtosopimuksen mukaisia vapaapäiviä tai lomia sekä hänellä teetetään pitkiä työpäiviä ilman lain ja työehtosopimuksen mukaista korvausta lisä- ja ylityöstä. Lisäksi työntekijä voi joutua maksamaan työpaikasta tai siihen liittyvistä järjestelyistä joko kotimaassaan tai Suomessa.

Millaisia havaintoja hyväksikäytöstä

Erityisesti

- työvuorojen ennakoimattomuus
- lepoaikojen ja vapaapäivien puutteet
- ylitöiden ja lisien maksamatta jättäminen

Lisäksi

- sopimusehtojen venyttäminen
- työtehtävien muuttelu
- Taukoihin, turvallisuuteen ja johtamistapoihin on liittynyt ongelmia.

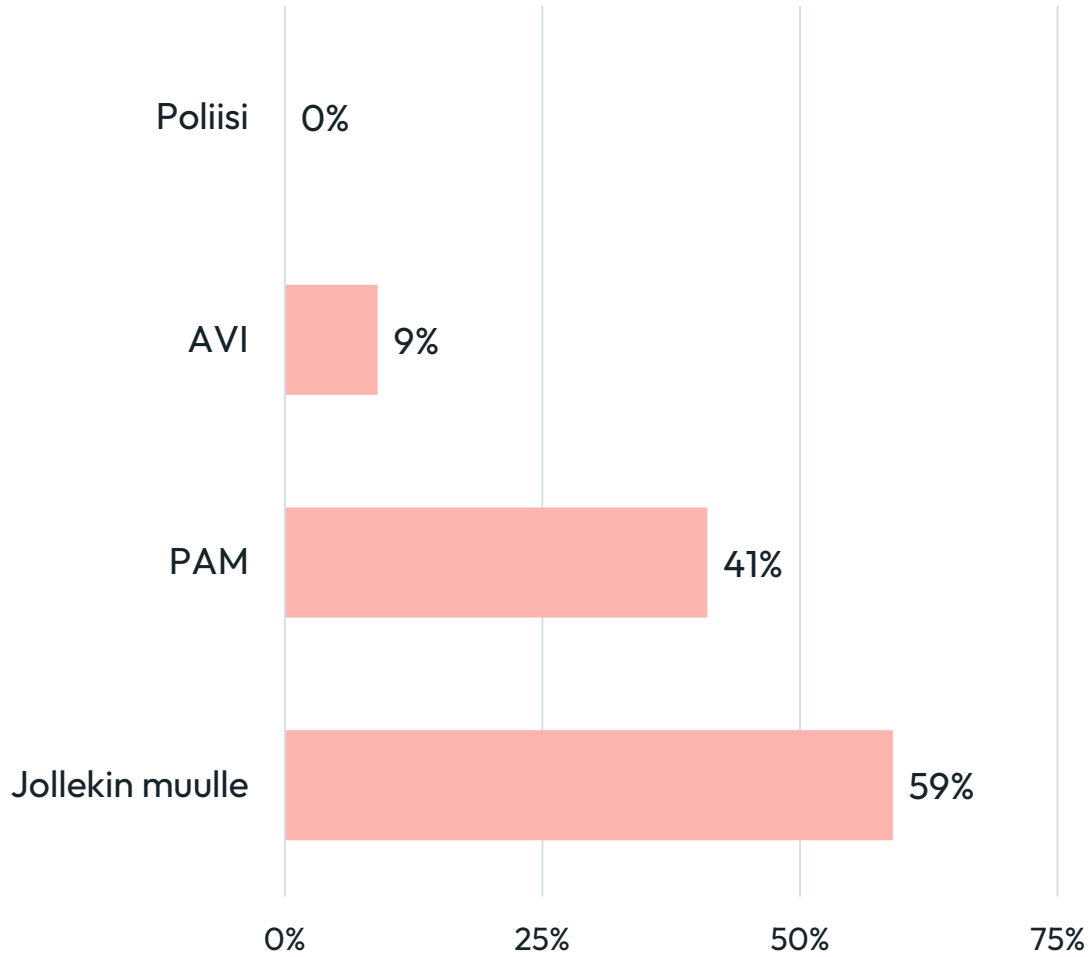
Esillä myös

- Ulkomaalaisten viisumikytkösten aiheuttama haavoittuvuus

Avovastauksissa huoli

”Ulkomaalaiset työntekijät eivät tiedä omia oikeuksiaan, sairaslomista ei makseta palkkaa, lomakorvauksia ei makseta lainkaan, pyhä- tai iltalisiä ei makseta”.

Ilmoititko epäilyksestä jollekin seuraavista?

Jollekin muulle sis. esimerkiksi läheiset, työterveys ja esihenkilöt.

Miten asia ratkesi?

Osa ei ilmoittanut asiasta lainkaan, joko pelon, uupumuksen, kielimuurin tai epäuskon vuoksi. Moni koki, ettei ilmoittaminen johtanut konkreettisiin muutoksiin tai asia sivuutettiin kokonaan.

Yleinen kokemus oli, että tilanteet eivät parantuneet pysyvästi. Joissain tapauksissa olosuhteet paranivat hetkellisesti, mutta palasivat ennalleen.

Useat kuvasivat uupumusta, työperäistä stressiä ja sairauslomia. Osa kertoi tehneensä töitä puolikuntoisena pelon tai painostuksen vuoksi.

Monissa vastauksissa näkyy, että tilanne johti irtisanoutumiseen, työsuhteen päättymiseen tai maasta poistumiseen. Yleinen kokemus oli, että lähteminen nähtiinkin ainoana keinona päästä tilanteesta.

Useat vastaukset toivat esiin huolen ulkomaalaisten, matalapalkkaisten työntekijöiden asemasta.

Esille nousee, että liiton painostus johti asioiden oikaisuun ja yksittäisiä lisäkorvauksia maksettiin tai työntekijä siirrettiin toiseen toimipisteeseen. Nämä koettiin kuitenkin poikkeuksiksi, eivätkä ne muuttaneet kokonaiskuvaa merkittävästi.

Työn merkitys

Työssä tärkeintä

Ihmiset, niin työkaverit kuin asiakkaatkin ovat tärkein voimavara.

Luonto, eläimet ja ulkotyö tekevät työstä merkityksellistä.

Työ koetaan raskaaksi, mutta palkitsevaksi. Hyvä työyhteisö voi kompensoida jopa heikkoja työn rakenteita.

“The dogs, I love working with them, and the boss and his wife are genuinely nice people.”

@pamliitto